

KRR.430.003.2018

Nr ewid. 76/2018/P/18/001/KRR

Informacja
o wynikach kontroli
wykonania w 2017 r. planów finansowych
Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa
oraz Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

Warszawa, maj 2018 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania w 2017 r. planów finansowych
Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa
oraz Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa**

Dyrektor Departamentu
Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Waldemar Wojnicz

Zatwierdzam:
Krzysztof Kwiatkowski

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 8 maja 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Wprowadzenie	4
II. Ocena kontrolowanej działalności	7
III. Wyniki kontroli	8
1. Wykonanie planu finansowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa	8
1.1. Wykonanie planu przychodów	8
1.2. Wykonanie planu kosztów	8
2. Wykonanie planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa	11
2.1. Wykonanie planu przychodów	11
2.2. Wykonanie planu kosztów	12
3. Gospodarowanie wolnymi środkami Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa	13
4. Wykonanie planów finansowych zniesionych Agencji Rynku Rolnego i Agencji Nieruchomości Rolnych do dnia 31 sierpnia 2017 r.	13
4.1. Wykonanie planu finansowego Agencji Rynku Rolnego	13
4.2. Wykonanie planu finansowego Agencji Nieruchomości Rolnych	14
5. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności	15
6. Sprawozdania	20
IV. Informacje dodatkowe	22
Załączniki.....	23

I. Wprowadzenie

Z dniem 1 września 2017 r. weszły w życie przepisy określające nowe ramy instytucjonalnego wsparcia rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich w Polsce¹ polegające na:

- utworzeniu jednostki odpowiedzialnej za zadania w zakresie programowania rozwoju polskiej wsi i gospodarowania nieruchomościami rolnymi – Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (Krajowy Ośrodek, KOWR);
- zniesieniu Agencji Rynku Rolnego (ARR) i Agencji Nieruchomości Rolnych (ANR) oraz wykorzystaniu ich zasobów do zapewnienia funkcjonowania KOWR, a także realizacji nowych zadań przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR);
- utworzeniu jednej instytucji wykonującej zadania agencji płatniczej Unii Europejskiej Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej – Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa; skupienie zadań agencji płatniczej w jednym podmiocie (tj. w ARiMR) nie eliminuje możliwości delegowania zadań agencji płatniczej innym podmiotom, co wynika z art. 7 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.² i taka możliwość wykorzystana została w ustawie Przepisy wprowadzające ustawę o KOWR, zgodnie z którymi zadania agencji płatniczej w szeregu obszarach wykonuje KOWR, jako zadania delegowane.

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa jest agencją wykonawczą w rozumieniu art. 18 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ i działa na podstawie ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa oraz statutu⁴. Nadzór nad KOWR sprawuje minister właściwy do spraw rozwoju wsi. Organem Krajowego Ośrodka jest Dyrektor Generalny, który kieruje jego działalnością i reprezentuje go na zewnątrz. Krajowy Ośrodek prowadzi samodzielną gospodarkę finansową. Zgodnie ze statutem, w strukturze KOWR wyodrębniono Centralę i 17 oddziałów terenowych.

Zgodnie z art. 49 ust. 5 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o KOWR, sporządzono projekt planu finansowego KOWR na okres od dnia 1 września do dnia 31 grudnia 2017 r., a następnie plan ten w dniu 6 lipca 2017 r. został zatwierdzony przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Plan finansowy KOWR składał się z dwóch podstawowych części: A sporządzanej w układzie memoriałowym, gdzie prezentowane były przychody, koszty i wynik finansowy oraz części B, która miała charakter kasowy i dotyczyła dochodów oraz wydatków. Zgodnie z zasadą memoriału, przychód nie jest jednoznaczny z wpływem środków pieniężnych (dochodem), a koszt nie musi oznaczać poniesienia wydatku w danym momencie. Plan finansowy prezentowany w Informacji obejmuje również część E dotyczącą danych uzupełniających.

Realizacja planów finansowych ARR i ANR na 2017 r. określonych w załączniku nr 11 do ustawy budżetowej na rok 2017 z dnia 16 grudnia 2016 r.⁵ została zakończona według stanu na dzień 31 sierpnia 2017 r.

Środki na funkcjonowanie i realizację zadań przez KOWR w 2017 r. zostały zabezpieczone w drodze przeniesienia wydatków budżetowych w kwocie 190.401 tys. zł, określonych w ustawie budżetowej na rok 2017, z części 35 – Rynki rolne do części 33 – Rozwój wsi, na podstawie rozporządzenia Prezesa

¹ Ustawa z dnia 10 lutego 2017 r. o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (Dz. U. poz. 623, ze zm.), zwana ustawą o KOWR oraz ustawa z dnia 10 lutego 2017 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (Dz. U. poz. 624, ze zm.), zwana ustawą Przepisy wprowadzające ustawę o KOWR.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013 r., s. 549 ze zm.).

³ Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, zwana ustawą o finansach publicznych.

⁴ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 kwietnia 2017 r. w sprawie nadania statutu Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa (Dz. U. poz. 840, ze zm.).

⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 108, ze zm., zwana ustawą budżetową na rok 2017.

Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie przeniesienia planowanych dochodów i wydatków budżetowych, w tym wynagrodzeń, określonych w ustawie budżetowej na rok 2017⁶.

Krajowy Ośrodek z dniem 1 września 2017 r. przejął mienie i realizację wszystkich zadań zniesionych Agencji Nieruchomości Rolnych, a także Agencji Rynku Rolnego, z wyjątkiem mienia i zadań przekazanych do ARiMR, zgodnie z art. 46 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o KOWR.

W ramach zadań przejętych od ANR, Krajowy Ośrodek gospodarował nieruchomościami rolnymi Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (Zasób WRSP), zarządzał spółkami strategicznymi oraz realizował zadania w zakresie kształtowania ustroju rolnego. Stosownie do art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa⁷, Krajowy Ośrodek dysponował Zasobem WRSP i zgodnie z art. 20 ust. 1 tej ustawy, prowadził gospodarkę finansową Zasobu WRSP odrębnie od własnej gospodarki finansowej. Plan finansowy Zasobu WRSP na 2017 r. został określony w załączniku nr 11 do ustawy budżetowej na rok 2017.

Do zadań KOWR przejętych do realizacji od zniesionej ARR należały w 2017 r.:

– działania krajowe:

- ✓ dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany (dopłaty do materiału siewnego),
- ✓ dopłaty do spożycia mleka i przetworów mlecznych w szkołach podstawowych,
- ✓ wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą,
- ✓ działania promocyjne i informacyjne mające na celu promowanie produktów rolnych i żywnościowych, metod ich produkcji, a także systemów jakości produktów rolnych i żywnościowych,
- ✓ wsparcie działań na rzecz odnawialnych źródeł energii (OZE), w szczególności w rolnictwie (w tym realizacja mechanizmów monitorowania produkcji biogazu rolniczego, biokomponentów i biopaliw ciekłych oraz biopłynów),
- ✓ gromadzenie informacji dotyczących istniejącej, będącej w budowie lub planowanej infrastruktury energetycznej służącej do wytwarzania energii elektrycznej z biogazu rolniczego oraz biokomponentów,
- ✓ obsługiwanie funduszy promocji produktów rolno-spożywczych w oparciu o przepisy ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o funduszach promocji produktów rolno-spożywczych⁸,
- ✓ monitorowanie i nadzór nad uprawą tytoniu oraz produkcją i zbyciem surowca tytoniowego,
- ✓ gromadzenie, analizowanie i udostępnianie informacji dotyczących rynków produktów rolnych i żywnościowych,
- ✓ opracowywanie i upowszechnianie informacji związanych z realizacją mechanizmów aktywnej polityki rolnej na rynkach produktów rolnych i żywnościowych,

– działania delegowane z ARiMR (w ramach tych zadań, KOWR prowadził m.in. postępowania w sprawach o przyznanie pomocy, przeprowadzał kontrole administracyjne i kontrole na miejscu wniosków o przyznanie pomocy, a także sporządzał i autoryzował dokumenty, na podstawie których ARiMR dokonywała płatności dla beneficjentów):

- ✓ wspieranie realizacji branżowych i międzybranżowych programów promocyjno-informacyjnych w ramach WPR,
- ✓ wdrażanie działania „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych” PROW 2014–2020, zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020⁹,

⁶ Dz. U. poz. 1586, ze zm.

⁷ Dz. U. z 2018 r. poz. 91.

⁸ Dz. U. z 2017 r. poz. 2160.

⁹ Dz. U. z 2018 r. poz. 627.

- ✓ realizowanie w Polsce unijnego „Programu dla szkół”,
  - ✓ prowadzenie zakupów interwencyjnych wybranych towarów rolno-spożywczych,
  - ✓ realizowanie dopłat do prywatnego przechowywania towarów rolno-spożywczych,
  - ✓ administrowanie mechanizmami WPR dotyczącymi handlu zagranicznego towarami rolno-spożywczymi,
  - ✓ realizowanie wsparcia rynku produktów pszczelich,
  - ✓ monitorowanie umów na dostarczanie produktów rolnych,
  - ✓ monitorowanie produkcji wina i uprawy winorośli,
  - ✓ monitorowanie rynku mleka,
  - ✓ monitorowanie produkcji cukru,
- działanie delegowane z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej:
- ✓ realizacja zadań w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (PO PŻ) 2014–2020 finansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym¹⁰; w systemie instytucjonalnym wdrażania tego Programu, KOWR pełnił funkcję instytucji pośredniczącej, a instytucją zarządzającą był minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego; system instytucjonalny PO PŻ 2014–2020 określały przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹¹,
- działanie delegowane z Ministerstwa Rozwoju i Finansów:
- ✓ prowadzenie branżowego programu promocji polskich specjalności żywnościowych.

Realizowane przez ARR do dnia 31 sierpnia 2017 r. zadania WPR w zakresie wsparcia grup producentów rolnych, organizacji producentów owoców i warzyw oraz działań w sytuacjach kryzysowych na rynkach rolnych, od dnia 1 września 2017 r. przejęła do realizacji ARiMR.

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności podejmowanych działań. Ocenie podlegały w szczególności:

- wykonanie przychodów, w tym działania związane z udzielaniem ulg w spłacie i umarzaniem należności,
- wykonanie kosztów i wydatków majątkowych, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań,
- wykorzystanie dotacji z budżetu państwa,
- gospodarowanie wolnymi środkami,
- prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2017 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań.

Przychody KOWR za okres od dnia 1 września do dnia 31 grudnia 2017 r. wyniosły 226.704,3 tys. zł, a koszty 213.367 tys. zł.

Przychody Zasobu WRSP wyniosły 1.033.693,4 tys. zł, a koszty – 924.816,5 tys. zł.

Na realizację PO PŻ 2014–2020 finansowanego z udziałem środków Unii Europejskiej, który nie był ujęty w planie finansowym KOWR, Krajowy Ośrodek wydatkował kwotę 79.358 tys. zł.

Kontrola wykonania w 2017 r. planów finansowych KOWR i Zasobu WRSP została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹².

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Dz. Urz. UE L 72 z 12.03.2014, s. 1).

¹¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, ze zm.

¹² Dz. U. z 2017 r. poz. 524.

II. Ocena kontrolowanej działalności¹³

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie w 2017 r. planu finansowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

W wyniku kontroli 6,4% kosztów poniesionych przez KOWR w ramach planu finansowego i 16% wydatków budżetu środków europejskich zrealizowanych w ramach PO PŻ 2014–2020 stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Pozytywną ocenę uzasadnia również prawidłowe realizowanie przychodów oraz prawidłowe gospodarowanie wolnymi środkami KOWR i Zasobu WRSP.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała sprawozdania z wykonania planu finansowego KOWR i Zasobu WRSP za IV kwartał 2017 r. oraz sprawozdania za IV kwartał 2017 r. w zakresie operacji finansowych i realizacji wydatków w układzie zadaniowym. Sprawozdania te zostały sporządzone na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

Sprawozdania zostały sporządzone terminowo, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie: sprawozdawczości budżetowej, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym¹⁴.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje jednak na potrzebę wzmocnienia przyjętego w KOWR systemu kontroli zarządczej o mechanizmy zapobiegające uchybieniom zidentyfikowanym w obszarze sporządzania sprawozdań i ewidencji księgowej.

Najwyższa Izba Kontroli odstąpiła od oceny realizacji zadań dotyczących zniesienia ARR i ANR oraz utworzenia KOWR, a także przekazania części zadań ARR do ARiMR. Realizacja tych zadań będzie przedmiotem oceny NIK w odrębnej kontroli.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania planów finansowych KOWR i Zasobu WRSP została przedstawiona w załączniku nr 7 do Informacji.

¹³ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla oceny negatywnej, stosuje się ocenę opisową.

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1015, ze zm.), rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773) oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. Nr 298, poz. 1766, ze zm.).

III. Wyniki kontroli

1. Wykonanie planu finansowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa¹⁵

1.1. Wykonanie planu przychodów

Plan finansowy KOWR na okres od dnia 1 września do dnia 31 grudnia 2017 r. został zatwierdzony przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 6 lipca 2017 r. Plan ten był dwukrotnie zmieniany w dniach: 27 listopada i 21 grudnia 2017 r.

W planie finansowym po zmianach Krajowego Ośrodka ujęto przychody w kwocie 253.293 tys. zł. Zrealizowane od dnia 1 września do dnia 31 grudnia 2017 r. przychody KOWR ogółem wyniosły 226.704,3 tys. zł i były niższe o 26.588,7 tys. zł (tj. o 10%) od kwoty ujętej w planie po zmianach. Niepełne wykonanie przychodów związane było m.in. z niższym zapotrzebowaniem na dotację podmiotową przeznaczoną na funkcjonowanie KOWR oraz na dotacje celowe na obsługę płatności z tytułu pomocy krajowej.

Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa wyniosły 143.972,3 tys. zł i stanowiły 63% przychodów ogółem oraz były niższe o 15% od kwoty ujętej w planie po zmianach (169.544 tys. zł). Dotacje umożliwiły realizację zadań wskazanych w zakresach rzeczowych umów na dotacje celowe, a także zadań związanych z funkcjonowaniem KOWR finansowanych z dotacji podmiotowej zrealizowanej w kwocie 25.855 tys. zł, co stanowiło 81% kwoty ujętej w planie po zmianach.

Dotację podmiotową na funkcjonowanie KOWR oraz dotacje celowe na realizację pomocy krajowej przekazał Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w ramach części 33 – Rozwój wsi, natomiast dotacje celowe: na realizację pomocy technicznej w ramach PO PŻ 2014–2020 przekazał Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z części 44 – Zabezpieczenie społeczne, a na realizację zadań w ramach projektu Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014–2020 – Minister Rozwoju i Finansów z części 20 – Gospodarka.

Przychody KOWR pochodzące z Zasobu WRSP zostały zrealizowane w wysokości 78.615 tys. zł, tj. 100% kwoty ujętej w planie po zmianach (78.597 tys. zł).

Zgodnie z danymi ujętymi w sprawozdaniach Rb-35 i Rb-40 z wykonania planu finansowego KOWR, na koniec grudnia 2017 r. należności netto wyniosły 2.739,7 tys. zł i obejmowały należności krótkoterminowe w kwocie 688,5 tys. zł, m.in. z tytułu udzielonych pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych oraz bieżących kosztów funkcjonowania, a także należności długoterminowe w kwocie 2.051,2 tys. zł stanowiące depozyt gwarancyjny w związku z najmem siedziby Centrali KOWR.

Na koniec 2017 r. nastąpiło zmniejszenie należności KOWR o 50% w stosunku do stanu należności na dzień 1 września 2017 r. wynoszącego 5.337,3 tys. zł, z uwagi na otrzymany zwrot naliczonego podatku VAT.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. odpisy aktualizujące należności wyniosły 137.981,1 tys. zł, a kwota należności brutto – 140.720,8 tys. zł, w tym 98,1% stanowiły należności przeterminowane (137.986,3 tys. zł).

Kwota należności odzyskanych w okresie wrzesień-grudzień 2017 r. wyniosła 512 tys. zł. Nie wystąpiły przypadki przedawnień należności, udzielenia ulg w ich spłacie, a także umorzeń.

Dane dotyczące wykonania przychodów KOWR przedstawiono w załączniku nr 1 do Informacji.

1.2. Wykonanie planu kosztów

Poniesione przez KOWR w okresie od dnia 1 września do dnia 31 grudnia 2017 r. koszty ogółem wyniosły 213.367 tys. zł i były niższe o 39.926 tys. zł (tj. o 16%) od kwoty ujętej w planie po zmianach wynoszącej 253.293 tys. zł. Spowodowane to było głównie niższym wykonaniem kosztów na zadania

¹⁵ Wykonanie planu finansowego KOWR za okres od dnia 1 września do dnia 31 grudnia 2017 r. ustalono na podstawie korekt sprawozdań budżetowych Rb-35 i Rb-40 za IV kwartał 2017 r. z dnia 1 marca 2018 r.

związane z udzielaniem pomocy krajowej oraz funkcjonowaniem KOWR, m.in. w związku z uzyskaniem oszczędności w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego oraz przesunięcia części zakupów na 2018 rok.

Zrealizowane koszty obejmowały: koszty realizacji zadań (tj. 52,2% kosztów ogółem) oraz koszty funkcjonowania (tj. 47,8%).

Koszty funkcjonowania KOWR wynoszące 102.060,6 tys. zł były o 18.730,4 tys. zł (tj. o 15,5%) niższe od kwoty ujętej w planie po zmianach (120.791 tys. zł) i stanowiły głównie koszty:

- wynagrodzeń – 57.470,5 tys. zł, tj. w 94,2% kwoty ujętej w planie po zmianach;
- usług obcych – 22.101 tys. zł, tj. w 76% kwoty ujętej w planie po zmianach; niższe wykonanie było spowodowane przesunięciem prac remontowych siedzib oddziałów terenowych KOWR na 2018 r. oraz uzyskaniem oszczędności w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w tym na organizację targów, wystaw i konferencji;
- składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy – 9.745,1 tys. zł, tj. 86% kwoty ujętej w planie po zmianach.

Koszty realizacji zadań finansowanych z dotacji celowych wyniosły 111.306,4 tys. zł, były o 20.283,6 tys. zł (tj. o 15,4%) niższe od kwoty ujętej w planie po zmianach (131.590 tys. zł) i zostały poniesione na:

- dopłaty do materiału siewnego – 103.062,7 tys. zł (wykonano 96,5% planu po zmianach);
- dopłaty krajowe do spożycia mleka i przetworów mlecznych w szkołach podstawowych – 6.430 tys. zł (wykonano 44,6% planu po zmianach); powodem niższego wykonania planu w tym zakresie było zastąpienie programu nowym „Programem dla szkół”;
- działania w zakresie promocji produktów rolnych i rolno-spożywczych – 1.130,9 tys. zł (wykonano 46% planu po zmianach); powodem niższego wykonania planu było m.in. ograniczenie działań dotyczących promowania polskiej żywności na poziomie lokalnym;
- wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą – 682,8 tys. zł (wykonano 44,9% planu po zmianach); powodem niższego wykonania planu było m.in. unieważnienie przetargu na zakup materiałów informacyjnych i promocyjnych.

Wydatki majątkowe KOWR zrealizowano w kwocie 3.663,3 tys. zł, co stanowiło 91% kwoty ujętej w planie po zmianach (4.008 tys. zł). Wydatki te sfinansowano ze środków dotacji celowej na inwestycje i zakupy inwestycyjne (2.438,4 tys. zł) oraz ze środków na funkcjonowanie KOWR pochodzących z Zasobu WRSP (1.224,9 tys. zł). Wydatki zostały poniesione m.in. na: zakup nieruchomości na potrzeby Oddziału Terenowego KOWR w Gorzowie Wielkopolskim, przebudowę pomieszczeń w budynku Oddziału Terenowego KOWR w Lublinie oraz zakup sprzętu informatycznego i oprogramowania, w tym w związku z rozbudową i modernizacją systemu finansowo-księgowego, oraz zakup licencji do obsługi „Programu dla szkół”.

Przyczyną niższego niż planowano wykonania wydatków majątkowych było m.in.: przesunięcie na 2018 r. odbioru aplikacji „Polska smakuje”, niezakończony postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na zakup urządzenia informatycznego z powodu postępowania odwoławczego prowadzonego przez Krajową Izbę Odwoławczą oraz przeniesienie części planowanych zakupów na 2018 r., a także oszczędności uzyskane w wyniku przeprowadzonych postępowań przetargowych.

Otrzymane z budżetu państwa środki w formie dotacji podmiotowej oraz dotacji celowych wydatkowane zostały zgodnie z przeznaczeniem na cele określone w umowach o ich przyznaniu zawartych z poszczególnymi dysponentami części. Niewykorzystane środki dotacji zwrócono terminowo na rachunek Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Szczegółowym badaniem objęto koszty bieżące i wydatki majątkowe poniesione przez KOWR w łącznej kwocie 13.669 tys. zł, tj. 6,4% poniesionych kosztów ogółem. Próba wylosowana za pomocą metody monetarnej (MUS¹⁶) odpowiadała 64 zapisom księgowym na kwotę ogółem 13.590,6 tys. zł, z tego w grupie kosztów bieżących – 60 zapisów księgowych na łączną kwotę 12.187 tys. zł oraz w grupie wydatków majątkowych – cztery zapisy na łączną kwotę 1.403,6 tys. zł. Zgodnie z założeniami kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r., ze szczegółowego badania wydatków wyłączono grupę wydatków na świadczenia na rzecz osób fizycznych, wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi, wpłaty na PFRON, odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz amortyzację i transakcje poniżej 500 zł.

Próba dwóch zapisów księgowych dobranych celowo o wartości 78,4 tys. zł dotyczyła wydatków majątkowych na zakup licencji i sprzętu informatycznego. Próbę kosztów i wydatków majątkowych w łącznej kwocie 13.669 tys. zł skontrolowano również pod względem prawidłowości wyłączenia zamówień ze stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych¹⁷ (ustawa pzp) lub wyboru trybu udzielenia zamówienia publicznego.

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że koszty zostały rzetelnie skalkulowane oraz dokonywano ich zgodnie z planem finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Koszty poniesiono w sposób celowy i oszczędny, umożliwiając terminową realizację zadań, w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności skutkujących zapłaceniem odsetek.

W wyniku szczegółowej analizy trzech zamówień publicznych skutkujących w 2017 r. wydatkami w wysokości 71.215,7 tys. zł, tj:

- dostawy artykułów spożywczych do magazynów organizacji partnerskich w ramach PO PŻ 2014–2020, tj. zamówienia udzielonego w trybie przetargu nieograniczonego, którego łączna kwota wydatków w 2017 r. wyniosła 70.563,7 tys. zł,
- przeprowadzenia usługi kampanii informacyjno-edukacyjnej, tj. zamówienia wyłączzonego przedmiotowo ze stosowania ustawy, którego łączna kwota wydatków w 2017 r. wyniosła 631,1 tys. zł,
- usługi z tytułu przeprowadzki, tj. zamówienia udzielonego w trybie z wolnej ręki, którego łączna kwota wydatków w 2017 r. wyniosła 20,9 tys. zł,

nie stwierdzono przypadków naruszenia przepisów ustawy pzp oraz procedur wewnętrznych KOWR w zakresie udzielania zamówień publicznych, do których nie stosuje się ustawy pzp.

Przeciętne zatrudnienie w KOWR w 2017 r., w przeliczeniu na pełne etaty, wyniosło 2.003 osoby, co stanowiło 99% planowanego poziomu zatrudnienia (tj. 2.009 etatów). W Centrali KOWR przeciętne zatrudnienie wyniosło 444 etatów, a w oddziałach terenowych 1.549 etatów.

Przeciętne wynagrodzenie w 2017 r. wyniosło 7.085 zł, z tego w Centrali KOWR – 8.954 zł i w oddziałach terenowych KOWR – 6.550 zł.

Zgodnie z danymi ujętymi w sprawozdaniach Rb-35 i Rb-40 na dzień 31 grudnia 2017 r., zobowiązania KOWR wyniosły 34.190,8 tys. zł i były wyższe o 177,2% od zobowiązań na dzień 1 września 2017 r. (12.334,1 tys. zł). Główną pozycję zobowiązań na koniec 2017 r. stanowiła kwota nadwyżki środków finansowych naliczonej na dzień 31 grudnia 2017 r. w wysokości 22.131,4 tys. zł. Nadwyżka ta podlegała przekazaniu na rachunek dochodów budżetowych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w 2018 r. Na koniec 2017 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

¹⁶ MUS (ang. Monetary Unit Samplig) jest to metoda losowania wydatków z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości.

¹⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 1579, ze zm.

Dane dotyczące wykonania kosztów KOWR przedstawiono w załączniku nr 1 do Informacji.

2. Wykonanie planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa¹⁸

2.1. Wykonanie planu przychodów

Plan finansowy Zasobu WRSP stanowił załącznik nr 11 (tabela nr 8) do ustawy budżetowej na rok 2017. Zmiany tego planu dokonano w dniu 7 sierpnia 2017 r.

Zrealizowane w 2017 r. przychody ogółem Zasobu WRSP wyniosły 1.033.693,4 tys. zł i były niższe o 11,1% (tj. o 129.606,6 tys. zł) od kwot ujętych w planie po zmianach oraz stanowiły 72,7% przychodów uzyskanych w 2016 r. (1.421.978,7 tys. zł).

W latach 2014–2017 głównymi pozycjami przychodów Zasobu WRSP była sprzedaż i dzierżawa nieruchomości. Udział przychodów ze sprzedaży mienia w przychodach ogółem Zasobu WRSP systematycznie malał: z 78% w 2014 r. do 30% w 2017 r., tj. z kwoty 3.406.525 tys. zł w 2014 r. do kwoty 307.559,1 tys. zł w 2017 r., co stanowiło spadek o 91%. W powyższym okresie nastąpił spadek sprzedaży nieruchomości rolnych: ze 120 tys. ha w 2014 r. do 4,1 tys. ha w 2017 r. Główną przyczyną zmniejszenia sprzedaży nieruchomości z Zasobu WRSP było wejście w życie ustawy z dnia 14 kwietnia 2016 r. o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw¹⁹.

Stan należności netto Zasobu WRSP na koniec 2017 r., według sprawozdania Rb-35, wyniósł 5.483.141,2 tys. zł i był niższy o 10,9 % (tj. o 669.834,7 tys. zł) od stanu należności na koniec 2016 r. (6.152.975,9 tys. zł). Główną przyczyną obniżenia należności Zasobu WRSP w stosunku do stanu z końca 2016 r. było wstrzymanie sprzedaży nieruchomości oraz umorzenie należności z tytułu rozwiązanych i wypowiedzianych umów, które wygasły z dniem 1 stycznia 2017 r. z mocy art. 9 ust. 2c ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym²⁰. Przepis ten dotyczy wygaśnięcia z mocy prawa należności przysługujących podmiotom, które w ustawowym terminie nie złożyły wniosku o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego i które nie pozostawiły majątku podlegającego przejęciu przez Skarb Państwa.

Według stanu na koniec 2017 r. kwota należności brutto wyniosła 7.374.654 tys. zł, w tym odpisy aktualizacyjne należności – 1.891.512,8 tys. zł.

Należności przeterminowane Zasobu WRSP na koniec 2017 r. wyniosły 1.902.457,5 tys. zł, w tym z tytułu zawartych umów dzierżawy i sprzedaży mienia Zasobu WRSP oraz bezumownego użytkowania i użytkowania wieczystego – 1.687.862 tys. zł (88,7% ogółu należności przeterminowanych). Zaległości dotyczyły rozwiązanych umów dzierżawy i wypowiedzianych umów sprzedaży, przy dochodzeniu których wykorzystano wszystkie zabezpieczenia realizacji umów, a podjęte kolejne czynności zmierzające do dobrowolnego wykonania obowiązku nie były skuteczne.

W 2017 r. odroczono spłatę należności z tytułu dzierżawy i sprzedaży mienia oraz bezumownego użytkowania i użytkowania wieczystego nieruchomości Zasobu WRSP w łącznej kwocie 19.456 tys. zł.

Łączna kwota umorzeń należności z tytułu dzierżawy i sprzedaży mienia Zasobu WRSP w 2017 r. wyniosła 119.135 tys. zł. Dyrektorzy oddziałów terenowych ARR i KOWR umorzyli – zgodnie z ich uprawnieniami – należności w kwocie 116.322 tys. zł, a pozostałe należności w kwocie 2.813 tys. zł – umorzono za zgodą Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Szczegółowe badanie próby 21 umorzonych zaległości publicznoprawnych KOWR na kwotę 1.280 tys. zł nie wykazało nieprawidłowości. Umorzeń dokonywano zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Dane dotyczące wykonania przychodów Zasobu WRSP przedstawiono w załączniku nr 4 do Informacji.

¹⁸ Wykonanie planu finansowego Zasobu WRSP za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2017 r. ustalono na podstawie korekt sprawozdań budżetowych Rb-35 oraz Rb-40 za IV kwartał 2017 r. z dnia 9 marca 2018 r.

¹⁹ Dz. U. poz. 585, ze zm.

²⁰ Dz. U. Nr 121, poz. 770, ze zm.

2.2. Wykonanie planu kosztów

Koszty ogółem Zasobu WRSP wyniosły 924.816,5 tys. zł i stanowiły 87,8% kwoty planu po zmianach (1.053.500 tys. zł). Spowodowane to było niższą o 128.683,5 tys. zł (tj. o 27,7% w stosunku do planu) realizacją kosztów gospodarowania mieniem Zasobu.

Koszty gospodarowania mieniem Zasobu WRSP wyniosły 335.816,5 tys. zł i stanowiły 36,3% łącznych kosztów Zasobu WRSP. Niższe wykonanie tych kosztów wynikało m.in. z niższych, w stosunku do planu po zmianach: odpisów aktualizujących należności, kosztów sądowych i egzekucyjnych, kosztów pomocy bezzwrotnej (na co wpływ miały opóźnienia w przygotowaniu przez gminy dokumentacji projektowo-kosztorysowych oraz w wylanianiu wykonawców prac remontowo-inwestycyjnych), a także z uzyskania korzystniejszych cen zakupu usług w procedurach przetargowych.

Zasilenia przekazane ze środków Zasobu WRSP na Fundusz Rekompensacyjny (321.400 tys. zł) oraz funkcjonowanie ANR (188.985 tys. zł) zostały zrealizowane w 100% planu po zmianach.

Wydatki na inwestycje i remonty wyniosły 66.775,7 tys. zł, tj. 15,7% planu po zmianach (425.000 tys. zł). Plan nie został zrealizowany w szczególności w wyniku niższego niż przewidywano wykorzystania środków na realizację przysługującego Agencji prawa pierwokupu nieruchomości, realizacji mniejszej liczby zadań inwestycyjnych dotyczących mienia Zasobu WRSP wynikającej w szczególności z długotrwałego postępowania o udzielenie zamówień publicznych oraz przedłużającej się procedury przygotowania dokumentacji i uzyskania niezbędnych pozwoleń, a także oszczędności związanych z uzyskaniem niższych cen w procedurach przetargowych w zakresie realizacji inwestycji.

Wydatki związane z rozdysonowaniem mienia Zasobu WRSP poniesione m.in. na prace geodezyjne, opłaty za wypisy i wyrisy oraz czynności notarialne i prawne w kwocie 15.421,7 tys. zł zrealizowano w wysokości 51,4% planu po zmianach. Niepełne wykonanie planu wydatków w tym zakresie związane było z niższym niż zakładano poziomem sprzedaży nieruchomości Zasobu WRSP.

Wydatki na bezzwrotną pomoc finansową przeznaczoną głównie dla urzędów gmin i spółdzielni mieszkaniowych na realizację zadań infrastrukturalnych na mieniu nieodpłatnie przejętym od Zasobu WRSP wyniosły 29.707,6 tys. zł i stanowiły 49,5% planu po zmianach. Niepełna realizacja planu wynikała m.in. z opóźnień w przygotowaniu przez gminy dokumentacji projektowo-kosztorysowych, opóźnień w realizacji zadań inwestycyjnych, co skutkowało przesunięciem terminów refundacji środków na 2018 r., a także przesunięciem na kolejny rok realizacji części zadań w związku z trwającymi w 2017 r. pracami nad powołaniem nowej instytucji (KOWR).

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła niewłaściwą realizację przez oddziały terenowe ANR poniższych zadań, która skutkowała w 2017 r. dodatkowymi wydatkami poniesionymi przez KOWR w łącznej kwocie 2.474,9 tys. zł:

- Oddział Terenowy ANR w Olsztynie zajął pasy drogowe o łącznej powierzchni 161,5 m² bez zezwolenia zarządcy drogi – Zarządu Dróg Powiatowych w Ostródzie²¹ umieszczając na nich urządzenia infrastruktury technicznej niezwiązane z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego. W efekcie zarządca dróg wymierzył ANR karę w wysokości 2.318,8 tys. zł. W odpowiedzi na wniesione przez KOWR odwołanie od decyzji nakładających karę, Samorządowe Kolegium Odwoławcze utrzymało w mocy zaskarżone decyzje. W związku z kierowanymi upomnieniami zarządcy dróg, KOWR zapłacił powyższe kary wraz z odsetkami i kosztami upomnień w łącznej kwocie 2.333,9 tys. zł.
- w oddziałach terenowych ANR w Gdańsku i Wrocławiu dokonano sprzedaży nieruchomości Zasobu WRSP, których powierzchnia wykazana w ewidencji gruntów i budynków oraz umowach sprzedaży

²¹ Zajęcie pasów drogowych nastąpiło w okresach od dnia 29 września 2010 r. do dnia 7 marca 2017 r. oraz od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 7 marca 2017 r.

nie była zgodna z powierzchnią rzeczywistą (niższa o 4,7615 ha) ustaloną na podstawie pomiarów geodezyjnych przeprowadzonych na wniosek nabywców nieruchomości. W efekcie nabywcy skierowali sprawę do sądu o naprawienie szkody z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania. W wyniku orzeczeń zwrócono należności w kwocie 98,2 tys. zł oraz zapłacono kwotę 42,8 tys. zł z tytułu odsetek i zwrotu kosztów postępowania.

W trakcie kontroli NIK Dyrektor Generalny KOWR (w pismach z dnia 30 marca i 5 kwietnia 2018 r.) zobowiązał dyrektorów oddziałów terenowych KOWR m.in. do wyeliminowania przypadków zajmowania pasa drogowego bez zezwolenia zarządcy dróg.

Zobowiązania Zasobu WRSP na koniec 2017 r. wyniosły 201.267,8 tys. zł i były niższe o 82,7% (tj. o 961.243,4 tys. zł) od zobowiązań na początek 2017 r. Na koniec 2017 r. kwota zobowiązań długoterminowych Zasobu WRSP wyniosła 1.248,9 tys. zł i była wyższa o 272,9 tys. zł, tj. o 28%, w stosunku do stanu na początek roku. Wynikało to głównie ze wzrostu środków z tytułu wpłaconych kaucji, zastawów związanych z zabezpieczeniem umów sprzedaży i dzierżawy, których umowy termin zwrotu jest powyżej jednego roku. Na dzień 31 grudnia 2017 r. wystąpiły zobowiązania wymagalne w Oddziale Terenowym KOWR w Rzeszowie w wysokości 1,5 tys. zł z tytułu usług związanych z podziałem działek.

Dane dotyczące wykonania kosztów Zasobu WRSP przedstawiono w załączniku nr 4 do Informacji.

3. Gospodarowanie wolnymi środkami Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

Stan środków pieniężnych KOWR na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniósł 36.001,5 tys. zł. Ze środków KOWR lokowanych w formie depozytów u Ministra Rozwoju i Finansów za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego uzyskano odsetki w kwocie 51 tys. zł. W 2017 r. w formie dwóch depozytów terminowych lokowano środki w kwocie po 32 tys. zł na okres 31 dni. Ponadto każdego dnia kwotę wolnych środków zgromadzonych na rachunkach, które nie zostały przekazane w depozyt terminowy i nie zostały wydatkowane w danym dniu, lokowano środki w formie depozytu overnight.

Stan środków Zasobu WRSP na koniec 2017 r. wyniósł 887.868,6 tys. zł i był niższy o 221.861,1 tys. zł w stosunku do stanu na koniec 2016 r. Wysoki stan środków pieniężnych na koniec 2017 r. wynikał z uzyskania w 2017 r. wyższych wpływów z zagospodarowania mienia Zasobu WRSP oraz niższych wydatków z tego tytułu. Ze środków Zasobu WRSP lokowanych u Ministra Rozwoju i Finansów za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego uzyskano odsetki w kwocie 12.807 tys. zł. W 2017 r. w formie 23 dyspozycji dotyczących depozytów terminowych lokowano średnio od 200 tys. zł do 570 mln zł na okresy od 7 do 182 dni.

Lokowanie wolnych środków KOWR i Zasobu WRSP odbywało się zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie²². W 2017 r. w związku z lokowaniem środków nie wystąpiły zdarzenia zagrażające terminowej realizacji zadań i płynności finansowej, a także przypadki złożenia dyspozycji wcześniejszego zwrotu środków przekazanych w zarządzanie terminowe.

4. Wykonanie planów finansowych zniesionych Agencji Rynku Rolnego i Agencji Nieruchomości Rolnych do dnia 31 sierpnia 2017 r.

4.1. Wykonanie planu finansowego Agencji Rynku Rolnego

Plan finansowy ARR na 2017 r. stanowił załącznik nr 11 (tabela nr 7) do ustawy budżetowej na rok 2017. Zmiany tego planu dokonano w dniu 27 lipca 2017 r. w trybie przepisów ustawy o finansach publicznych.

²² Lokat dokonywano zgodnie z art. 48 ust. 2 ustawy o finansach publicznych oraz rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 2014 r. w sprawie wolnych środków niektórych jednostek sektora finansów publicznych przyjmowanych przez Ministra Finansów w depozyt lub zarządzanie (Dz. U. poz. 1864).

Wykonanie planu finansowego ARR za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia 2017 r. ustalono na podstawie sprawozdań budżetowych Rb-35 oraz Rb-40 na dzień 31 sierpnia 2017 r. sporządzonych w KOWR w dniu 26 października 2017 r.

Przychody ARR zrealizowane w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia 2017 r. wyniosły 213.815,2 tys. zł i były niższe o 0,8% (tj. o 1.721,8 tys. zł) od kwoty ujętej w planie po zmianach (215.537 tys. zł).

Przychody Agencji pochodzące z dotacji z budżetu państwa w kwocie 196.915,5 tys. zł stanowiły 92% przychodów ogółem i były niższe o 3% od planowanych. Dotacja podmiotowa na funkcjonowanie ARR została zrealizowana w kwocie 90.738 tys. zł (96,3% kwoty ujętej w planie po zmianach), a dotacje celowe – w kwocie 106.177 tys. zł (97,5% kwoty ujętej w planie po zmianach).

Na koniec sierpnia 2017 r., według sprawozdań Rb-35 i Rb-40, należności netto ARR wyniosły 2.051,3 tys. zł i były to głównie należności z tytułu dostaw i usług oraz mechanizmów krajowych. Kwota należności brutto wyniosła 12.297,5 tys. zł, w tym odpisy aktualizujące należności – 10.246,3 tys. zł. Należności przeterminowane na koniec sierpnia 2017 r. wyniosły 10.246,3 tys. zł i stanowiły 83% należności brutto.

W 2017 r. rozłożono na raty należności o charakterze cywilnoprawnym na kwotę 37 tys. zł oraz dokonano umorzeń wierzytelności w łącznej kwocie 28 tys. zł. Nie wystąpiły przypadki przedawnienia należności.

Koszty poniesione przez Agencję od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia 2017 r. wyniosły 206.749,6 tys. zł i były niższe o 6.398,4 tys. zł, tj. o 3% od kwoty ujętej w planie po zmianach (213.148 tys. zł).

Na koszty ogółem składały się głównie: koszty funkcjonowania Agencji w kwocie 105.559,2 tys. zł, co stanowiło 50% kosztów ogółem oraz koszty realizacji zadań ustawowych w kwocie 101.059,1 tys. zł, co stanowiło 49% kosztów ogółem.

Zgodnie z danymi ujętymi w sprawozdaniach Rb-35 i Rb-40, na koniec sierpnia 2017 r. zobowiązania ARR wyniosły 7.334 tys. zł i obejmowały głównie zobowiązania z tytułu realizacji pomocowych mechanizmów krajowych (5.873 tys. zł) oraz kosztów funkcjonowania Agencji (645 tys. zł). Nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

Dane dotyczące wykonania planu finansowego Agencji Rynku Rolnego przedstawiono w załączniku nr 2 do Informacji.

4.2. Wykonanie planu finansowego Agencji Nieruchomości Rolnych

Plan finansowy ANR na 2017 r. stanowił załącznik nr 11 (tabela nr 8) do ustawy budżetowej na rok 2017. Zmiany tego planu dokonano w dniu 7 sierpnia 2017 r. w trybie przepisów ustawy o finansach publicznych.

Wykonanie planu finansowego ANR za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia 2017 r. ustalono na podstawie korekt sprawozdań Rb-35 i Rb-40 sporządzonych w KOWR w dniu 20 marca 2018 r.

Przychody ANR zrealizowane w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia 2017 r. wyniosły 217.731,9 tys. zł i były wyższe o 14,7 % (tj. o 27.898,9 tys. zł) od kwoty przychodów ujętej w planie po zmianach. Przyczyną wzrostu było m.in. uzyskanie wyższych przychodów z prowadzonej działalności w związku z rozwiązaniem rezerw na odprawy emerytalne w wysokości 27.424,2 tys. zł.

Ponad 87% (189.205,5 tys. zł) uzyskanych przychodów stanowiły środki finansowe pochodzące z Zasobu WRSP na pokrycie kosztów funkcjonowania Agencji.

Stan należności netto ANR na koniec sierpnia 2017 r., według sprawozdań Rb-35 i Rb-40, wyniósł 2.248,9 tys. zł. Należności krótkoterminowe w kwocie 244 tys. zł dotyczyły przede wszystkim należności Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, a należności długoterminowe w kwocie 2.004,9 tys. zł powstały z tytułu wpłaconego depozytu gwarancyjnego w związku z najmem siedziby Centrali Agencji Nieruchomości Rolnych.

Na dzień 31 sierpnia 2017 r. należności brutto wyniosły 129.408,6 tys. zł, w tym należności objęte odpisem aktualizacyjnym – 127.159,6 tys. zł i dotyczyły należności przeterminowanych.

Nie wystąpiły przypadki przedawnienia należności, nie udzielono ulg w spłacie należności oraz ich umorzeń.

Koszty ANR ogółem obejmujące w całości koszty jej funkcjonowania wyniosły 177.203,9 tys. zł i były niższe od kwoty ujętej w planie po zmianach o 11.749,1 tys. zł (tj. o 6,2 %). Niższe wykonanie kosztów funkcjonowania Agencji w stosunku do planu było spowodowane przede wszystkim niższymi kosztami materiałów, energii, wyjazdów służbowych oraz usług obcych, a także ograniczeniem remontów pomieszczeń biurowych oddziałów terenowych ANR.

Największy udział w kosztach ogółem miały wynagrodzenia wraz z pochodnymi, tj. 75% ogółu poniesionych kosztów.

Stan zobowiązań Agencji na dzień 31 sierpnia 2017 r. (według sprawozdania Rb-35 i Rb-40) wyniósł 3.963,1 tys. zł. Na tę kwotę składały się m.in. zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz rozrachunków publicznoprawnych, w tym składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. Nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

Dane dotyczące wykonania planu finansowego Agencji Nieruchomości Rolnych przedstawiono w załączniku nr 3 do Informacji.

5. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

W 2017 r. KOWR wykonywał zadania, które były:

- kontynuacją zadań zniesionej ARR dotyczących:
  - ✓ udzielania pomocy w ramach czterech mechanizmów pomocy krajowej, obsługi funduszy promocji, PO PŻ 2014-2020 (jako instytucja pośrednicząca), wdrażania działania „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych” w ramach PROW 2014-2020;
  - ✓ obsługi niektórych mechanizmów I filara WPR delegowanych do KOWR przez ARiMR (I filar WPR finansowany z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji obejmuje wydatki na interwencje rynkowe, dopłaty bezpośrednie, wspólny rynek owoców i warzyw, a II filar WPR dotyczy rozwoju obszarów wiejskich i finansowany jest z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich);
- kontynuacją zadań realizowanych przez zniesioną ANR.

W okresie od dnia 1 września do dnia 31 grudnia 2017 r. Krajowy Ośrodek w ramach budżetu w układzie zadaniowym realizował trzy zadania:

- w ramach funkcji 5. Ochrona praw i interesów Skarbu Państwa zadanie 5.1 Gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa i ochrony interesów Skarbu Państwa, którego miernik – *udział powierzchni rozdysponowanej w powierzchni gruntów pozostających w Zasobie (w %)* – został wykonany na poziomie 84% (planowano 87%);
- w ramach funkcji 21. Polityka rolna i rybacka:
  - ✓ zadanie 21.5 Wsparcie gospodarstw rolnych, rozwój wsi oraz żywność regionalna, tradycyjna i systemy jakości żywności, którego miernik – *udział eksportu produktów rolno-spożywczych w eksporcie ogółem (w %)* – wykonano na poziomie 13,5% (planowano 13,4%);
  - ✓ zadanie 21.6 Regulacja i stabilizacja rynków rolnych i żywnościowych, którego miernik – *wskaźnik ważony bezwzględnych zmian cen skupu podstawowych produktów rolnych (w %)* – został wykonany na poziomie 15,7% (planowano 9,9%); przyczyną wyższego wykonania miernika były znaczne wahania cen rynkowych niektórych produktów rolno-spożywczych.

Realizacja zadań finansowanych w ramach planu finansowego KOWR i ARR

W ramach czterech krajowych mechanizmów pomocowych ujętych w planie finansowym, w 2017 r. KOWR wypłacił 111.887 tys. zł, a ARR – 100.547 tys. zł, łącznie wypłacono 212.434 tys. zł, co stanowiło 101% środków wypłaconych w 2016 r. (210.781 tys. zł).

Z tytułu dopłaty krajowej do spożycia mleka i przetworów mlecznych w szkołach podstawowych ARR w 2017 r. wypłaciła 96.626 tys. zł, a KOWR – 6.430 tys. zł. Łącznie wypłacono środki w kwocie 103.056 tys. zł, za które zakupiono 43,6 mln litrów produktów mlecznych. W roku szkolnym 2016/17 z programu skorzystało 2,4 mln uczniów z 12 tys. szkół.

W ramach dopłat krajowych do materiału siewnego (pomoc de minimis) KOWR wypłacił 102.916 tys. zł, a ARR – 23 tys. zł, łącznie wypłaty wyniosły 102.939 tys. zł i dotyczyły 65,6 tys. wniosków o przyznanie tej pomocy. Powierzchnia gruntów ornych obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany, do których udzielono dopłat wyniosła 954,5 tys. ha, co stanowiło 73,4% planowanej powierzchni. W porównaniu do 2016 r. powierzchnia obsiana materiałem siewnym objętym dopłatami zmniejszyła się o ponad 15%, a kwota wypłaconej pomocy wzrosła o 17% na skutek wzrostu stawek dopłat o 33%. Przyczyną zmniejszenia powierzchni gruntów obsianych materiałem siewnym objętej dopłatami była zmiana warunków uzyskania wsparcia oraz obfite opady uniemożliwiające jesienne siewy.

Z tytułu wspierania rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą przez organizowanie przedsięwzięć promocyjnych i informacyjnych w kraju i za granicą, pod wspólnym hasłem „Polska smakuje”, ARR wydatkowała 2.244 tys. zł na realizację 20 przedsięwzięć, a KOWR – 1.055 tys. zł na realizację 15 przedsięwzięć. Łącznie wydatki wyniosły 3.299 tys. zł.

Na działania w zakresie promocji produktów rolnych i rolno-spożywczych, ARR wydatkowała 1.654 tys. zł na organizację 190 przedsięwzięć, a KOWR – 1.486 tys. zł na organizację 104 przedsięwzięć. Łącznie wydatki wyniosły 3.140 tys. zł.

Zadania realizowane w ramach programów finansowanych z udziałem środków Unii Europejskiej

Obsługę mechanizmów w ramach I filara Wspólnej Polityki Rolnej w 2017 r. realizowała do dnia 31 sierpnia 2017 r. ARR, jako agencja płatnicza w ramach środków Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG). Od dnia 1 września 2017 r. KOWR kontynuował obsługę mechanizmów dotyczących stabilizacji rynków rolnych, wsparcia działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych, a także wspierania konsumpcji za wyjątkiem dokonywania płatności, które realizowała ARiMR na podstawie zleceń wystawionych przez KOWR. Do dnia 31 sierpnia 2017 r. ARR wydatkowała na ten cel kwotę 458.370 tys. zł, z tego 431.936 tys. zł ze środków budżetu środków europejskich i 26.434 tys. zł ze środków budżetu państwa.

Na wsparcie producentów owoców i warzyw, stosowane w związku z embargiem rosyjskim, ARR wydatkowała w ramach budżetu środków europejskich kwotę 161.330 tys. zł, do 11,4 tys. wniosków dotyczących wycofania 92 tys. ton owoców i warzyw, które przeznaczono do bezpłatnej dystrybucji lub do przetworzenia na pasze lub biogaz.

W ramach zapobiegania zakłóceniom na rynkach produktów zwierzęcych (tymczasowa nadzwyczajna pomoc) ARR wydatkowała 118.797 tys. zł, z tego 118.517 tys. zł z budżetu środków europejskich oraz 280 tys. zł z budżetu państwa. Pomoc została przyznana głównie sektorom hodowlanym (95.812 tys. zł), producentom mleka (22.457 tys. zł) i producentom wieprzowiny (496 tys. zł).

Na realizację programów operacyjnych przez 22 uznane organizacje producentów owoców i warzyw ARR wypłaciła pomoc finansową w wysokości 9.321 tys. zł.

W ramach programu „Owoce i warzywa w szkole”²³ Agencja Rynku Rolnego wypłaciła 77.920 tys. zł, w tym ze środków budżetu państwa 9.357 tys. zł. Po dniu 1 września 2017 r. KOWR, który realizował ten mechanizm jako zadanie delegowane, zlecił ARiMR realizację płatności w wysokości 1.179 tys. zł w ramach budżetu środków europejskich. W całym 2017 r. ze wsparcia skorzystało 1.329,3 tys. uczniów z klas I-III oraz z „zerówek”, tj. 98,4% dzieci z grupy docelowej. Krajowy Ośrodek dokonał końcowego rozliczenia tego programu, który zakończył się w 2017 r.

Na dopłaty do spożycia mleka i przetworów mlecznych w placówkach oświatowych Agencja Rynku Rolnego wypłaciła dofinansowanie w kwocie 41.089 tys. zł z budżetu środków europejskich do 52,2 tys. ton mleka i przetworów mlecznych. Krajowy Ośrodek po dniu 1 września 2017 r. zlecił ARiMR realizację płatności do 1,1 tys. ton na kwotę 835 tys. zł z budżetu środków europejskich. W całym 2017 r. z dopłat skorzystało 2,5 mln dzieci z 14 tys. szkół i przedszkoli, tj. 45% ogółu dzieci uczęszczających do tych placówek oświatowych.

W ramach wsparcia działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych, organizacjom branżowym i międzybranżowym na współfinansowanie kampanii informacyjnych i promocyjnych ARR wydatkowała 24.749 tys. zł (15.468 tys. zł z środków budżetu środków europejskich i 9.281 tys. zł z budżetu państwa), a KOWR kontynuujący to zadanie zlecił ARiMR dokonanie płatności w wysokości 12.363 tys. zł (4.636 tys. zł z budżetu państwa i 7.727 tys. zł z budżetu środków europejskich). W 2017 r. zrealizowano 13 kampanii informacyjno-promocyjnych na pięciu kontynentach.

Z tytułu interwencyjnego zakupu i przechowywania odtłuszczonego mleka w proszku (OMP) ARR poniosła wydatki w kwocie 12.842 tys. zł, w tym 1.895 tys. zł z budżetu państwa (podatek VAT). Na zakup 472 ton OMP Agencja wydatkowała 3.631 tys. zł, a z tytułu przechowywania – 9.211 tys. zł. KOWR kontynuując to zadanie zakupił 3.442 ton OMP i zlecił ARiMR dokonanie płatności w wysokości 25.275 tys. zł, w tym 1.810 tys. zł z budżetu państwa z przeznaczeniem na podatek VAT. W 2017 r. nie były prowadzone zakupy interwencyjne masła i zbóż.

Na „Krajowy Program Wsparcia Pszczelarstwa w Polsce na lata 2016/17; 2017/18; 2018/19” ARR wydatkowała 11.242 tys. zł (5.621 tys. zł z budżetu środków europejskich i 5.621 tys. zł z budżetu państwa) na podstawie 198 umów. KOWR zlecił ARiMR realizację płatności na kwotę 13.629 tys. zł (6.814 tys. zł ze środków budżetu środków europejskich i 6.815 tys. zł z budżetu państwa), na podstawie 167 umów. Wsparcia udzielono na zwalczanie warrozy, szkolenia, zakup urządzeń do prowadzenia gospodarki wędrowniej, zasiedlanie uli i analizę jakości miodu.

Na dopłaty do prywatnego przechowywania Agencja wydatkowała 1.032 tys. zł w ramach budżetu środków europejskich, z tego 524 tys. zł do przechowywania 2 tys. ton masła i 508 tys. zł do przechowywania 2,3 tys. ton OMP. Wydatki dotyczyły umów zawartych w 2016 r.

Na refundacje wywozowe 100 ton mięsa czerwonego ARR wydatkowała w ramach środków budżetu środków europejskich kwotę 48 tys. zł.

W związku z wykonywaniem przez KOWR powyższych zadań delegowanych, od dnia 1 września 2017 r. zlecono ARiMR dokonanie płatności na łączną kwotę 53.281 tys. zł, z tego 40.020 tys. zł ze środków budżetu środków europejskich i 13.261 tys. zł z budżetu państwa.

W związku z odstąpieniem (z dniem 1 kwietnia 2015 r.) od limitowania produkcji mleka w UE, w 2017 r. prowadzone były przez ARR i KOWR sprawy związane z rozłożeniem opłat za przekroczenie kwot mlecznych w roku kwotowym 2014/15 na okres trzech kolejnych lat. Uiszczono opłaty wraz z odsetkami wyniosły 162.492 tys. zł. Do realizowanych zadań w tym obszarze należało również monitorowanie

²³ Program realizowany na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671, ze zm.). Jednocześnie ARR, a następnie KOWR uruchomiły nowy sześciolletni „Program dla szkół”, który zastąpił programy „Owoce i warzywa w szkole” oraz „Mleko w szkole”.

skupu mleka, prowadzenie rejestru pierwszych podmiotów skupujących mleko krowie (np. spółdzielni mleczarskich), a także przekazywanie co miesiąc Komisji Europejskiej danych o skupie mleka.

W ramach mechanizmu „Monitorowanie produkcji oraz opłaty na rynku cukru”, ARR pobrała od producentów cukru i izoglukozy opłaty produkcyjne za rok gospodarczy 2015/16 w kwocie 73.964 tys. zł. Od dnia 1 października 2017 r. system kwotowania i związane z nim opłaty zostały zniesione.

Działanie PROW 2014–2020 „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych” było wdrażane przez ARR i następnie przez KOWR. W ramach poddziałania „Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości” do ARR wpłynęło 851 wniosków o płatność, a do KOWR – 740 na łączną kwotę 1.806 tys. zł. W ramach poddziałania „Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym” do ARR wpłynęły 3 wnioski o płatność, a do KOWR – 16. Łącznie wpłynęło 19 wniosków na kwotę 9.146 tys. zł. Płatności z tego tytułu w 2017 r. realizowała ARiMR, jako agencja płatnicza WPR w ramach środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).

W ramach PO PŻ 2014–2020 obejmującego zakup i dystrybucję żywności wśród osób najbardziej potrzebujących oraz działania towarzyszące mające na celu ich włączenie społeczne, przez ARR i KOWR zostało wypłacone łącznie 323.182 tys. zł (274.704 tys. zł ze środków budżetu środków europejskich i 48.478 tys. zł z budżetu państwa). W ramach Podprogramu 2016 PO PŻ 2014–2020 w okresie od stycznia do sierpnia 2017 r. ARR wypłaciła 243.824 tys. zł (207.251 tys. zł z budżetu środków europejskich i 36.574 tys. zł z budżetu państwa). W ramach Podprogramu 2017 Agencja przeprowadziła jedno postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na dostawy żywności do magazynów czterech organizacji partnerskich: Federacji Polskich Banków Żywności, Caritas Polska, Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej i Polskiego Czerwonego Krzyża. Po dniu 1 września 2017 r. Krajowy Ośrodek kontynuując wdrażanie Podprogramu wypłacił 79.358 tys. zł (67.454 tys. zł z budżetu środków europejskich i 11.904 tys. zł z budżetu państwa). W 2017 r. w ramach PO PŻ do magazynów dostarczono łącznie 63,6 tys. ton żywności.

Szczegółowym badaniem objęto próbę wydatków poniesionych w ramach PO PŻ 2014–2020, zrealizowanych z budżetu środków europejskich (10.901 tys. zł) i budżetu państwa (1.924 tys. zł) w łącznej kwocie 12.825 tys. zł, tj. 16% łącznej kwoty wydatków zrealizowanych przez KOWR w ramach tego Programu (79.358 tys. zł). Próba obejmująca cztery zapisy księgowo została dobrana metodą celową, tj. objęła cztery najwyższe wydatki dotyczące różnych dostawców żywności.

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatki zostały zrealizowane przez KOWR zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, na cele wskazane w zawartych umowach, tj. dostawę żywności do magazynów organizacji partnerskich.

Fundusze promocji produktów rolno-spożywczych

W 2017 r., w ramach obsługi dziewięciu funduszy promocji, na działania w zakresie wspierania marketingu rolnego, wzrostu spożycia i promocji produktów rolno-spożywczych oraz na pokrycie kosztów obsługi tych funduszy wypłacono łącznie 46.384 tys. zł, z tego ARR wypłaciła 32.688 tys. zł, a KOWR – 13.697 tys. zł. Najwięcej środków finansowych wypłacono z Funduszu Promocji Mięsa Drobiowego – 10.979 tys. zł, a najmniej z Funduszu Promocji Mięsa Owczego – 9 tys. zł. Ponadto z Funduszu Promocji Mleka²⁴ (w ramach programu „Mleko w szkole”) ARR wypłaciła 459 tys. zł na dofinansowanie spożycia mleka i jego przetworów w przedszkolach i gimnazjach.

Gospodarowanie nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa

W 2017 r. rozdysponowano grunty o powierzchni 10.048 ha, w tym sprzedano 4.078 ha (wykazano sprzedaż 13 ha w okresie poprzednim), a 5.957 ha zostało m.in. przekazane jednostkom samorządu

²⁴ Na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 1 (art. 46 uchylony przez art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 2017 r. zmieniającej ustawę z dniem 22 sierpnia 2017 r.) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 724).

terytorialnego, Lasom Państwowym, regionalnym zarządom gospodarki wodnej oraz kościelnym osobom prawnym. Osiągnięta wielkość sprzedanych gruntów stanowiła 45% wielkości zaplanowanej (9.120 ha). Jedną z przyczyn niższej sprzedaży gruntów było przygotowanie do sprzedaży głównie nieruchomości o powierzchni do 2 ha oraz o niskiej jakości gleb, które znalazły nabywców w co piątym przetargu. Powierzchnia gruntów sprzedanych była o 76% niższa niż w 2016 r. Przeciętna cena sprzedaży 1 ha gruntów rolnych wyniosła 31.058 zł i była o 4% niższa od uzyskanej w 2016 r.

W ramach realizacji ustawy z dnia 12 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego²⁵ w 2017 r. ANR i KOWR nabyły nieruchomości o łącznej powierzchni 1.077 ha za 41.715 tys. zł. Złożono cztery oświadczenia pierwokupu nabycia nieruchomości rolnych o łącznej powierzchni 89 ha i wartości 1.478 tys. zł.

Na koniec 2017 r. powierzchnia gruntów pozostających w Zasobie WRSP wyniosła 1.375.153 ha i była o 8.838 ha mniejsza niż na koniec 2016 r., tj. o 0,6%.

W 2017 r. sprzedano 255 lokali mieszkalnych, tj. o 109 mniej niż w 2016 r. oraz przekazano nieodpłatnie 114 lokali.

Dane dotyczące realizacji mechanizmów pomocowych oraz wykonania planu rzeczowego przez KOWR, ARR i ANR przedstawiono w załącznikach nr 5 i 6 do Informacji.

Realizacja zadań związanych z utworzeniem KOWR i przeniesieniem zadań ARR do ARiMR

Zgodnie z art. 46 ust. 3 i 8 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o KOWR, po przekazaniu mienia, wierzytelności, zobowiązań, umów i porozumień do ARiMR, sporządzone zostały bilanse zamknięcia ARR i ANR na dzień 31 sierpnia 2017 r., które stały się bilansem otwarcia KOWR. Wartość bilansowa majątku KOWR na dzień rozpoczęcia działalności, tj. 1 września 2017 r. wyniosła 588.382,6 tys. zł, w tym aktywa trwale stanowiły kwotę 176.284,9 tys. zł.

Księgi rachunkowe KOWR zostały otwarte na dzień rozpoczęcia działalności, zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²⁶. Do ksiąg rachunkowych KOWR, pod datą rozpoczęcia działalności, wprowadzono do ewidencji księgowej stan aktywów i pasywów znoszonych agencji, potwierdzony spisem z natury (rzeczowych składników majątku i gotówki) przeprowadzonym na dzień zakończenia działalności ARR i ANR.

W związku z utworzeniem KOWR poniesiono wydatki w łącznej kwocie 2.524,6 tys. zł, w tym 71% (1.805,8 tys. zł) stanowiły wydatki na dostosowanie systemów informatycznych ARR i ANR do potrzeb KOWR, a także dostosowania ich do obsługi mechanizmów delegowanych²⁷. Pozostałe wydatki w kwocie 718,8 tys. zł poniesione zostały głównie na adaptację budynków będących siedzibą oddziałów terenowych KOWR (tj. ich rozbudowę, remonty i modernizację), a także na usługi z tytułu przeprowadzek.

Ponadto w 2017 r. z tytułu odpraw pieniężnych ustalonych na zasadach określonych w ustawie z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników²⁸, 286 pracownikom ARR wypłacono kwotę 3.326 tys. zł, 501 pracownikom ANR – 8.915,4 tys. zł i trzem pracownikom KOWR – 15,3 tys. zł (łącznie wypłacono 12.256,7 tys. zł).

Wykaz praw i obowiązków Agencji Rynku Rolnego, w które z dniem 31 sierpnia 2017 r. wstąpiła ARiMR został określony przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zarządzeniu nr 72 z dnia 31 sierpnia 2017 r.

Protokołami zdawczo-odbiorczymi przekazano do ARiMR majątek zniesionej ARR, który obejmował:

²⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 2196, ze zm.

²⁶ Dz. U. z 2018 r. poz. 395.

²⁷ Prace związane z dostosowaniem systemów informatycznych funkcjonujących w ARR do potrzeb KOWR były prowadzone w ramach umów opieki serwisowej systemów.

²⁸ Dz. U. z 2016 r. poz. 1474, ze zm.

- w zakresie działalności krajowej: środki trwałe o wartości 2.040,6 tys. zł i składniki wyposażenia o wartości 176,1 tys. zł;
- w zakresie działalności unijnej: stany magazynowe odtłuszczonego mleka w proszku na kwotę 267.816,6 tys. zł, należności krótkoterminowe ARR na kwotę 1.126,5 tys. zł oraz zobowiązania i gwarancje ARR na kwotę 216.436,8 tys. zł.

W związku ze zmianami w działalności administracji rolnej od dnia 1 września 2017 r. do ARiMR przeszło 226 pracowników ARR.

6. Sprawozdania

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania sprawozdań:

- a) przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa za okres od dnia 1 września do dnia 31 grudnia 2017 r.:
  - z wykonania planu finansowego agencji wykonawczej (Rb-40) za IV kwartał 2017 r.,
  - z wykonania planu dochodów i wydatków agencji wykonawczej (Rb-35) za IV kwartał 2017 r.,
  - z wykonania wydatków w układzie zadaniowym za 2017 r. (Rb-BZ2),
  - o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za IV kwartał 2017 r. (Rb-N),
  - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za IV kwartał 2017 r. (Rb-Z).
- b) przez ARR i ANR za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia 2017 r.:
  - z wykonania, określonego w ustawie budżetowej na 2017 r., planu finansowego agencji wykonawczej (Rb-40),
  - z wykonania planu dochodów i wydatków agencji wykonawczej (Rb-35),
  - z wykonania wydatków w układzie zadaniowym za 2017 r. (Rb-BZ2).
- c) Zasobu WRSP za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2017 r.:
  - z wykonania, określonego w ustawie budżetowej na 2017 r., planu finansowego Zasobu WRSP (Rb-40),
  - z wykonania planu dochodów i wydatków Zasobu WRSP (Rb-35),
  - z wykonania wydatków w układzie zadaniowym za 2017 r. Zasobu WRSP (Rb-BZ2).

W wyniku analitycznego przeglądu zapisów księgowych stanowiących podstawę sporządzenia powyższych sprawozdań ustalono, że:

- wydatki ANR w łącznej kwocie 513,6 tys. zł poniesione na wypłatę wynagrodzeń osobowych zaksięgowano w § 302 Wydatki niezaliczane do wynagrodzeń, co było niezgodne ze sposobem klasyfikowania tych wydatków określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów dotyczącego klasyfikacji budżetowej²⁹; wydatki te powinny zostać zaewidencjonowane w § 410 Wynagrodzenia osobowe pracowników;
- wydatek KOWR w kwocie 127,3 tys. zł na wypłatę odszkodowania z tytułu bezprawnego rozwiązania umowy o pracę zaewidencjonowano w § 459 Kary i odszkodowania wypłacone na rzecz osób fizycznych, co było niezgodne ze sposobem klasyfikowania tych wydatków, określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów dotyczącego klasyfikacji budżetowej; wydatek ten powinien zostać ujęty w § 302 Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń;
- środki w kwocie 18 tys. zł przekazane w październiku 2017 r. na przychody KOWR z Zasobu WRSP zaliczono do przychodów ANR (pod datą 31 sierpnia 2017 r.) zamiast do przychodów KOWR.

Przyczyną błędów w zapisach księgowych było spiętrzenie zadań Biura Finansowo-Księgowego w okresie sprawozdawczym związanych z utworzeniem KOWR.

²⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, ze zm.).

Ponadto ustalono, że w sprawozdaniach Rb-35 i Rb-40 ANR za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia 2017 r., sporządzonych w dniu 26 października 2017 r., zawyżono stan należności netto o 1.037 tys. zł w stosunku do stanu należności wykazanych w księgach rachunkowych ANR na koniec sierpnia 2017 r.

W Centrali KOWR nie weryfikowano zgodności sprawozdań sporządzanych przez oddziały terenowe z księgami rachunkowymi prowadzonymi w tych oddziałach. Kontrolę sprawozdań ograniczono do sprawdzenia rachunkowego. W 2017 r. pracownicy Biura Finansowo-Księgowego Krajowego Ośrodka nie mieli wglądu do ksiąg rachunkowych prowadzonych w oddziałach terenowych KOWR. Uprawnienia w tym zakresie zostały nadane dwóm pracownikom w dniu 5 lutego 2018 r.

Błędy w zapisach księgowych i w sprawozdaniach usunięto w trakcie kontroli NIK i dokonano stosownych korekt sprawozdań budżetowych Rb-35 i Rb-40 ANR oraz KOWR w dniach: 1 i 20 marca 2018 r. W związku z tym NIK pozytywnie zaopiniowała sprawozdania budżetowe i sprawozdania w zakresie operacji finansowych.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, NIK wskazuje na potrzebę wzmocnienia wewnętrznych mechanizmów kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych.

W sprawozdaniu budżetowym Rb-35 za IV kwartał 2017 r. KOWR w polu „część” wskazano część 33 – Rozwój wsi. Dane finansowe wykazane w tym sprawozdaniu obejmowały również dochody i wydatki pochodzące z innych części budżetowych, tj. części 20 – Gospodarka oraz części 44 – Zabezpieczenie społeczne. Dysponentami tych części byli odpowiednio: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Minister Rozwoju i Finansów oraz Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Dochody części 33 zawyżono o kwotę 5.602,7 tys. zł, z tego 2.672 tys. zł dotyczyło dochodów części 20 i 2.930,7 tys. zł – dochodów części 44. Wydatki części 33 zostały zawyżone o kwotę 3.698,7 tys. zł, z tego 768 tys. zł dotyczyło wydatków części 20 oraz 2.930,7 tys. zł – wydatków części 44. Dane dotyczące dochodów i wydatków w podziale na różne części budżetowe prezentowane były w części opisowej do sprawozdań.

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w tym wzór sprawozdania Rb-35 nie zawierało elementów umożliwiających ustalenie, w ramach jakich części budżetowych agencje wykonawcze realizowały dochody i wydatki budżetowe. Nie umożliwia tego również rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r.³⁰ w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

---

³⁰ Dz. U. poz. 109.

IV. Informacje dodatkowe

Do Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa po kontroli wykonania w 2017 r. planów finansowych KOWR i Zasobu WRSP zostało skierowane wystąpienie pokontrolne z dnia 23 kwietnia 2018 r.

Pismem z dnia 7 maja 2018 r. Dyrektor Generalny KOWR poinformował m.in., że nie wnosi zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego oraz, że zostaną podjęte działania w celu wzmocnienia kontroli zarządczej w obszarze sporządzania sprawozdań.

Załączniki

Załącznik 1. Wykonanie planu finansowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa za okres od dnia 1 września do dnia 31 grudnia 2017 roku

Lp.	Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.			6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie	%
		w tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
1.	Wydatki na realizację zadań, w tym:	-	-	131 590,0	111 931,4	85,1
1.1.	- dopłaty krajowe do spożycia mleka i przetworów mlecznych w szkołach podstawowych	-	-	20 856,0	6 430,0	30,8
1.2.	- dopłaty krajowe do materiału siewnego	-	-	106 755,0	102 919,2	96,4
1.3.	- działania w zakresie promocji produktów rolnych i rolno-spożywczych	-	-	2 459,0	1 526,8	62,1
1.4.	- wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą	-	-	-	-	-
Część A Plan finansowy w układzie memoriałowym						
I	STAN NA POCZĄTEK ROKU	-	-	-	-	-
1.	Środki obrotowe, w tym:	-	-	7 276,0	21 297,4	292,7
1.1.	Środki pieniężne	-	-	5 776,0	17 182,5	297,5
1.2.	Należności krótkoterminowe, w tym:	-	-	400,0	3 319,7	830,0
1.2.1.	z tytułu udzielonych pożyczek	-	-	-	-	-
1.2.2.	od jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-
1.3.	Zapasy	-	-	60,0	39,3	65,5
2.	Należności długoterminowe, w tym:	-	-	1 932,0	2 017,5	104,4
2.1.	z tytułu udzielonych pożyczek	-	-	-	-	-
2.2.	od jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-
3.	Zobowiązania, w tym:	-	-	18 140,0	12 334,1	68,0
3.1.	z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów	-	-	-	-	-
3.2.	Wymagalne	-	-	-	-	-
II	PRZYCHODY OGÓLEM	-	-	253 293,0	226 704,3	89,5
1.	Przychody z prowadzonej działalności, z tego:	-	-	660,0	609,8	92,4
1.1.	Pozostałe	-	-	660,0	609,8	92,4
2.	Dotacje z budżetu państwa	-	-	169 544,0	143 972,3	84,9
3.	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	-	-	-	-	-
4.	Środki od innych jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-
5.	Pozostałe przychody, z tego:	-	-	83 089,0	82 122,2	98,8
5.1.	Odsetki (np. z tytułu udzielonych pożyczek), w tym:	-	-	85,0	160,1	188,2
5.1.1.	Odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych	-	-	50,1	50,8	100,0
5.2.	Środki otrzymane od jednostek spoza sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-
5.3.	Równowartość odpisów amortyzacyjnych	-	-	3 151,0	2 900,7	92,1
5.4.	Środki na koszty funkcjonowania KOWR	-	-	78 597,0	78 615,0	100,0
5.5.	Pozostałe przychody	-	-	1 256,0	446,4	35,5
III	KOSZTY OGÓLEM	-	-	253 293,0	213 367,0	84,2
1.	Koszty funkcjonowania	-	-	120 791,0	102 060,6	84,5
1.1.	Amortyzacja	-	-	5 503,0	4 847,8	88,1
1.2.	Materiały i energia	-	-	5 215,0	3 383,6	64,9
1.3.	Usługi obce	-	-	29 078,0	22 101,0	76,0
1.4.	Wynagrodzenia, z tego:	-	-	61 019,0	57 470,5	94,2
1.4.1.	Osobowe	-	-	59 818,0	56 483,8	94,4
1.4.2.	Bezosobowe	-	-	1 201,0	986,7	82,2

Lp.	Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.			6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie	
		w tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
1.4.3.	Pozostałe	-	-	-	-	-
1.5.	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	-	-	799,0	293,1	36,7
1.6.	Składki, z tego na:	-	-	11 313,0	9 745,0	86,1
1.6.1.	ubezpieczenie społeczne	-	-	10 032,0	8 629,1	86,0
1.6.2.	Fundusz Pracy	-	-	1 281,0	1 115,9	87,1
1.6.3.	Fundusz Emerytur Pomostowych	-	-	-	-	-
1.7.	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	-	-	-	-	-
1.8.	Podatki i opłaty, w tym:	-	-	864,0	696,6	80,6
1.8.1.	podatek akcyzowy	-	-	-	-	-
1.8.2.	podatek od towarów i usług (VAT)	-	-	62,0	7,9	12,7
1.8.3.	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	-	-	124,0	105,3	84,7
1.8.4.	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	-	-	183,0	131,4	71,8
1.8.5.	opłaty na rzecz budżetu państwa	-	-	3,0	-	-
1.9.	Pozostałe koszty funkcjonowania	-	-	7 000,0	3 522,9	50,3
2.	Koszty realizacji zadań, w tym:	-	-	131 590,0	111 306,4	84,6
2.1.	środki przekazane innym podmiotom	-	-	-	-	-
3.	Pozostałe koszty, w tym:	-	-	912,0	-	-
3.1.	Środki na wydatki majątkowe	-	-	-	-	-
3.2.	Pozostałe koszty	-	-	912,0	-	-
IV	WYNIK BRUTTO (II-III)	-	-	-	13 337,3	
V	OBOWIAZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO	-	-	1 150,0	22 131,4	1 924,4
1.	Podatek dochodowy od osób prawnych	-	-	-	-	-
2.	Pozostałe obciążenia wyniku finansowego	-	-	1 150,0	22 131,4	1 924,4
2.1.	Wpłata do budżetu państwa (np. z zysku, nadwyżki środków finansowych)	-	-	1 150,0	22 131,4	1 924,4
VI	WYNIK NETTO (IV-V)	-	-	-1 150,0	-8 793,2	764,3
VII	DOTACJE Z BUDŻETU PAŃSTWA	-	-	-	-	-
1.	Dotacje ogółem, z tego:	-	-	172 165,0	146 410,7	85,0
1.1.	- podmiotowa	-	-	31 943,0	25 854,7	80,9
1.2.	- przedmiotowa	-	-	-	-	-
1.3.	- celowa	-	-	137 601,0	118 117,5	85,8
1.4.	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - bieżące	-	-	-	-	-
1.4.1.	w tym: na współfinansowanie	-	-	-	-	-
1.5.	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowe	-	-	-	-	-
1.5.1.	w tym: na współfinansowanie	-	-	-	-	-
1.6.	- na inwestycje i zakupy inwestycyjne	-	-	2 621,0	2 438,4	93,0
VIII	ŚRODKI NA WYDATKI MAJĄTKOWE	-	-	4 008,0	3 663,7	91,4
IX	ŚRODKI PRYZNANE INNYM PODMIOTOM	-	-	-	-	-
X.	STAN NA KONIEC ROKU	-	-	-	-	-
1.	Środki obrotowe, w tym:	-	-	11 567,0	37 055,0	320,4
1.1.	Środki pieniężne	-	-	9 267,0	36 001,5	388
1.2.	Należności krótkoterminowe, w tym:	-	-	1 200,0	688,5	57,3
1.2.1.	z tytułu udzielonych pożyczek	-	-	-	-	-
1.2.2.	od jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-
1.3.	Zapasy	-	-	60,0	39,8	66,3

Lp.	Wyszczególnienie	2016 r.		2017 r.		6:5	
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie		6:5
1	2	3	4	5	6	7	
2.	Należności długoterminowe, w tym:	-	-	1 932,0	2 051,2	106,2	
2.1.	z tytułu udzielonych pożyczek	-	-	-	-	-	
2.2.	od jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	
3.	Zobowiązania, w tym:	-	-	23 623,0	34 190,8	144,7	
3.1.	z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów	-	-	-	-	-	
3.2.	Wymagalne	-	-	-	-	-	
Część B Plan finansowy w układzie kasowym							
I	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK ROKU	-	-	5 776,0	17 182,5	297,5	
II	DOCHODY	-	-	251 747,0	233 231,6	92,6	
1.	Dotacje z budżetu państwa ogółem, z tego:	-	-	172 165,0	152 316,4	88,5	
1.1.	- podmiotowa	-	-	31 943,0	26 191,0	82,0	
1.2.	- przedmiotowa	-	-	-	-	-	
1.3.	- celowa	-	-	137 601,0	123 686,6	89,9	
1.4.	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - bieżące,	-	-	-	-	-	
	w tym na współfinansowanie	-	-	-	-	-	
1.5.	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowe,	-	-	-	-	-	
	w tym na współfinansowanie	-	-	-	-	-	
1.6.	- na inwestycje i zakupy inwestycyjne	-	-	2 621,0	2 438,8	93,0	
2.	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	-	-	-	-	-	
3.	Środki otrzymane od innych jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	
4.	Pozostałe dochody, z tego:	-	-	79 582,0	80 915,2	101,7	
4.1.	Odsetki (np. z tytułu udzielonych pożyczek), w tym:	-	-	75,0	100,2	133,6	
4.1.1.	Odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych	-	-	51,0	54,9	107,6	
4.2.	Środki otrzymane od jednostek spoza sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	
4.3.	Środki na koszty funkcjonowania KOWR	-	-	78 597,0	78 607,0	100,0	
4.4.	Pozostałe	-	-	910,0	2 208,0	242,6	
III	WYDATKI	-	-	248 256,0	214 412,6	86,4	
1.	Wydatki na funkcjonowanie, z tego:	-	-	112 658,0	98 817,5	87,7	
1.1.	Materiały i energia	-	-	4 535,0	3 121,6	68,8	
1.2.	Usługi obce	-	-	27 566,0	22 900,3	83,1	
1.3.	Wynagrodzenia	-	-	60 919,0	58 472,8	96,0	
1.3.1.	Osobowe	-	-	59 818,0	57 448,7	96,0	
1.3.2.	Bezosobowe	-	-	1 101,0	1 024,1	93,0	
1.3.3.	Pozostałe	-	-	-	-	-	
1.4.	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	-	-	799,0	784,9	98,2	
1.5.	Składki, z tego:	-	-	11 398,0	10 382,6	91,1	
1.5.1.	na ubezpieczenie społeczne	-	-	10 117,0	9 188,6	90,8	
1.5.2.	na Fundusz Pracy	-	-	1 281,0	1 194,0	93,2	
1.5.3.	na Fundusz Emerytur Pomostowych	-	-	-	-	-	
1.5.4.	Pozostałe	-	-	-	-	-	
1.6.	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	-	-	-	4,8	-	
1.7.	Podatki i opłaty, w tym:	-	-	929,0	694,0	74,7	
1.7.1.	podatek akcyzowy	-	-	-	-	-	
1.7.2.	podatek od towarów i usług (VAT)	-	-	117,0	-	-	

Lp.	Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.			6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie	
		w tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
1.7.3.	podatek CIT	-	-	-	-	-
1.7.4.	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	-	-	124,0	102,7	82,8
1.7.5.	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	-	-	183,0	142,6	78,0
1.7.6.	opłaty na rzecz budżetu państwa	-	-	3,0	-	-
1.8.	Pozostałe wydatki na funkcjonowanie	-	-	6 512,0	2 456,5	37,7
2.	Wydatki majątkowe	-	-	4 008,0	3 663,7	91,4
3.	Wydatki na realizację zadań, w tym:	-	-	131 590,0	111 931,4	85,1
3.1.	Środki przyznane innym podmiotom	-	-	-	-	-
3.2.	- dopłaty krajowe do spożycia mleka i przetworów mlecznych w szkołach podstawowych	-	-	20 856,0	6 430,0	30,8
3.3.	- dopłaty krajowe do materiału siewnego	-	-	106 755,0	102 919,2	96,4
3.4.	- działania w zakresie promocji produktów rolnych i rolno-spożywczych	-	-	2 459,0	1 526,8	62,0
3.5.	- wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą	-	-	-	-	-
4.	Wpłata do budżetu państwa (np. z zysku, nadwyżki środków finansowych)	-	-	1 520,0	1 055,4	69,4
5.	Pozostałe wydatki	-	-	-	-	-
IV	WYNIK (II-III)	-	-	-	-	-
V	Kasowo zrealizowane przychody	-	-	-	-	-
1.	Zaciągnięte kredyty i pożyczki	-	-	-	-	-
2.	Przychody z prywatyzacji	-	-	-	-	-
VI	Kasowo zrealizowane rozchody	-	-	-	-	-
1.	Splata kredytów i pożyczek	-	-	-	-	-
VII	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC ROKU (I+IV+V-VI)	-	-	9 267,0	36 001,5	388,5
VIII	Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	-	-	2 009	2 003	99,7
Część E Dane uzupełniające						
1.	Wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie lub depozyt u Ministra Finansów	-	-	9 267,0	26 202,9	282,8
1.1.	- depozyty overnight (O/N)	-	-	9 267,0	12 340,6	133,2
1.2.	- depozyty terminowe	-	-	-	13 862,2	-

Załącznik 2. Wykonanie planu finansowego Agencji Rynku Rolnego za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia 2017 r.

Lp.	Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
CZĘŚĆ A Plan finansowy w układzie memoriałowym								
I	STAN NA POCZĄTEK ROKU							
1.	Środki obrotowe, w tym:	6 701,5	0,0	1 032,0	2 318,7	34,6	-	224,7
1.1.	Środki pieniężne	1 077,5	0,0	1 032,0	1 372,2	127,3	-	132,9
1.2.	Należności krótkoterminowe, w tym:	5 624,1	0,0	-	946,5	16,8	-	16,8
1.2.1.	z tytułu udzielonych pożyczek	-	-	-	-	-	-	-
1.2.2.	od jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-
1.3.	Zapasy	-	-	-	-	-	-	-
2.	Należności długoterminowe, w tym:	16,8	-	-	12,3	70,6	-	73,2
2.1.	z tytułu udzielonych pożyczek	-	-	-	-	-	-	-
2.2.	od jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-
3.	Zobowiązania, w tym:	7 609,1	9 923,0	9 923,0	3 886,9	51,1	39,2	39,2
3.1.	z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów	-	-	-	-	-	-	-
3.2.	wymagalne	-	-	-	-	-	-	-
II	PRZYCHODY OGÓŁEM	360 304,5	376 713,0	215 537,0	213 815,2	59,3	56,8	99,2
1.	Przychody z prowadzonej działalności, z tego:	1 667,7	1 700,0	1 300,0	1 497,6	89,9	88,1	115,2
1.1.	pozostałe	1 667,7	1 700,0	1 300,0	1 497,6	89,9	88,1	115,2
2.	Dotacje z budżetu państwa	345 714,2	363 096,0	203 104,0	196 915,5	57,0	54,2	97,0
3.	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	-	-	-	-	-	-	-
4.	Środki od innych jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-
5.	Pozostałe przychody, z tego:	12 923,6	11 917,0	11 133,0	15 402,1	119,2	129,2	138,3
5.1.	Odsetki (np. z tytułu udzielonych pożyczek), w tym:	11,8	0,0	-	8,7	75,0	-	-
5.1.1.	odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych	11,8	0,0	-	8,7	75,0	-	-
5.2.	Środki otrzymane od jednostek spoza sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-
5.3.	Równowartość odpisów amortyzacyjnych	8 896,5	10 815,0	6 000,0	5 929,2	66,6	54,8	98,8
5.4.	Pozostałe	4 015,3	1 102,0	5 133,0	9 464,2	235,7	858,8	184,4
III	KOSZTY OGÓŁEM	360 691,0	376 713,0	213 148,0	206 749,6	57,3	54,9	96,9
1.	Koszty funkcjonowania	147 447,7	158 416,0	111 743,0	105 559,2	71,6	66,6	94,5
1.1.	Amortyzacja	9 672,0	10 940,0	6 100,0	6 084,3	62,9	55,6	99,7
1.2.	Materiały i energia	3 290,0	4 494,0	3 977,0	2 489,7	75,7	55,4	62,6
1.3.	Usługi obce	39 898,7	45 120,0	28 742,0	25 623,8	64,2	56,8	89,2
1.4.	Wynagrodzenia, z tego:	76 028,5	77 197,0	54 708,0	54 310,2	71,4	70,4	99,3
1.4.1.	osobowe	74 946,9	76 537,0	54 041,0	53 555,2	71,5	70,0	99,1
1.4.2.	bezosobowe	554,7	660,0	440,0	373,2	67,2	56,5	84,8
1.4.3.	pozostałe	526,9	0,0	227,0	382,8	72,5	-	168,3
1.5.	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	308,2	320,0	4 350,0	3 710,1	1 204,5	1 159,4	85,3
1.6.	Składki, z tego na:	13 567,7	15 007,0	10 252,0	9 825,8	72,4	65,5	95,8
1.6.1.	ubezpieczenie społeczne	12 146,1	13 109,0	9 117,0	8 786,9	72,3	67,0	96,4
1.6.2.	Fundusz Pracy	1 421,6	1 898,0	1 135,0	1 038,9	73,1	54,7	91,5
1.6.3.	Fundusz Emerytur Pomostowych	-	-	-	-	-	-	-
1.7.	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie			
		w tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.8.	Podatki i opłaty, w tym:	-	-	-	-	-	-	-
1.8.1.	podatek akcyzowy	-	-	-	-	-	-	-
1.8.2.	podatek od towarów i usług (VAT)	-	-	-	-	-	-	-
1.8.3.	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	-	-	-	-	-	-	-
1.8.4.	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	-	-	-	-	-	-	-
1.8.5.	opłaty na rzecz budżetu państwa	-	-	-	-	-	-	-
1.9.	Pozostałe koszty funkcjonowania	4 682,5	5 338,0	3 614,0	3 515,3	75,1	65,8	97,3
2.	Koszty realizacji zadań, w tym:	210 902,6	216 604,0	101 214,0	101 059,1	47,9	46,7	99,8
2.1.	- środki przekazane innym podmiotom	-	-	-	-	-	-	-
3.	Pozostałe koszty, z tego:	2 340,7	1 693,0	191,0	131,3	5,6	7,8	68,7
3.1.	Środki na wydatki majątkowe	-	-	-	-	-	-	-
3.2.	Pozostałe koszty	2 340,1	1 693,0	191,0	131,3	5,6	7,8	68,7
IV	WYNIK BRUTTO (II-III)	-386,6	0,0	2 389,0	7 065,6	1 825,6	-	295,8
V	OBOWIAZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO	1 032,4	-	-	-	-	-	-
1.	Podatek dochodowy od osób prawnych	-	-	-	-	-	-	-
2.	Pozostałe obciążenia wyniku finansowego, w tym:	1 032,4	-	-	-	-	-	-
2.1.	Włata do budżetu państwa (np. z zysku, nadwyżki środków finansowych)	1 032,4	-	-	-	-	-	-
VI	WYNIK NETTO (IV-V)	-1 419,0	0,0	2 389,0	7 065,6	-497,9	-	295,8
VII	DOTACJE Z BUDŻETU PAŃSTWA	-	-	-	-	-	-	-
1.	Dotacje ogółem, z tego:	350 800,6	372 596,0	209 983,0	203 381,1	58,0	54,6	96,9
1.1.	- podmiotowa	125 797,9	135 865,0	94 254,0	90 738,3	72,1	66,8	96,3
1.2.	- przedmiotowa	-	-	-	-	-	-	-
1.3.	- celowa	219 916,3	227 231,0	108 850,0	106 177,1	48,3	46,7	97,5
1.4.	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - bieżące	-	-	-	-	-	-	-
1.4.1.	w tym: na współfinansowanie	-	-	-	-	-	-	-
1.5.	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowe	-	-	-	-	-	-	-
1.5.1.	w tym: na współfinansowanie	-	-	-	-	-	-	-
1.6.	- na inwestycje i zakupy inwestycyjne	5 086,4	9 500,0	6 879,0	6 465,6	127,1	68,1	94,0
VIII	ŚRODKI NA WYDATKI MAJĄTKOWE	5 086,4	9 500,0	6 879,0	6 465,6	127,1	68,1	94,0
IX	ŚRODKI PRZYZNANE INNYM PODMIOTOM	-	-	-	-	-	-	-
X	STAN NA KONIEC ROKU	-	-	-	-	-	-	-
1	Środki obrotowe, w tym:	2 318,7	0,0	-	2 908,8	125,4	-	-
1.1.	Środki pieniężne	1 372,2	0,0	-	869,8	63,4	-	-
1.2.	Należności krótkoterminowe, w tym:	946,5	-	-	2 039,0	215,3	-	-
1.2.1.	z tytułu udzielonych pożyczek	-	-	-	-	-	-	-
1.2.2.	od jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-
1.3.	Zapasy	-	-	-	-	-	-	-
2.	Należności długoterminowe, w tym:	12,3	-	-	12,3	100,0	-	-
2.1.	z tytułu udzielonych pożyczek	-	-	-	-	-	-	-
2.2.	od jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-
3.	Zobowiązania, w tym:	3 886,9	12 323,0	12 840,0	7 334,0	188,7	59,5	57,1
3.1.	z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów	-	-	-	-	-	-	-
3.2.	wymagalne	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie			
		w tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
CZĘŚĆ B Plan finansowy w układzie kasowym								
I	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK ROKU	1 077,5	0,0	1 032,0	1 372,2	127,4	-	132,9
II	DOCHODY	355 344,2	374 640,0	212 146,0	205 794,2	57,9	54,9	97,0
1.	Dotacje z budżetu państwa ogółem, z tego:	350 823,0	372 596,0	209 983,0	203 381,6	58,0	54,6	96,9
1.1.	- podmiotowa	125 805,2	135 865,0	94 254,0	90 738,8	72,1	66,8	96,3
1.2.	- przedmiotowa	-	-	-	-	-	-	-
1.3.	- celowa	219 932	227 231	108 850	106 177	48,3	46,7	97,5
1.4.	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - bieżące, w tym na współfinansowanie	-	-	-	-	-	-	-
1.5.	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowe, w tym na współfinansowanie	-	-	-	-	-	-	-
1.6.	- na inwestycje i zakupy inwestycyjne	5 086,4	9 500,0	6 879,0	6 465,6	127,1	68,1	94,0
2.	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	-	-	-	-	-	-	-
3.	Środki otrzymane od innych jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-
4.	Pozostałe dochody, z tego:	4 521,2	2 044,0	2 163,0	2 412,6	53,4	118,0	111,5
4.1.	Odsetki (np. z tytułu udzielonych pożyczek), w tym:	13,0	-	-	9,9	76,2	-	-
4.1.1.	odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych	11,7	-	-	8,8	75,0	-	-
4.2.	Środki otrzymane od jednostek spoza sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-
4.3.	Pozostałe	4 508,2	2 044,0	2 163,0	2 402,7	53,3	117,5	111,0
III	WYDATKI	355 049,5	374 640,0	212 744,0	206 296,6	58,1	55,1	97,0
1.	Wydatki na funkcjonowanie, z tego:	137 930,0	147 476,0	103 526,0	98 227,2	71,2	66,6	94,9
1.1.	Materiały i energia	3 495,3	4 494,0	2 927,0	2 343,6	67,0	52,1	80,0
1.2.	Usługi obce	40 054,0	45 120,0	27 675,0	24 680,5	61,6	54,7	89,2
1.3.	Wynagrodzenia	76 025,3	77 197,0	54 708,0	54 323,6	71,5	70,4	99,3
1.3.1.	osobowe	74 950,2	76 537,0	54 041,0	53 570,2	71,5	70,0	99,1
1.3.2.	bezosobowe	548,2	660,0	440,0	370,8	67,7	56,2	84,3
1.3.3.	pozostałe	526,9	0,0	227,0	381,8	72,5	-	168,2
1.4.	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	307,3	320,0	4 350,0	3 694,8	1 203,6	1 154,7	84,9
1.5.	Składki, z tego:	13 590,9	15 007,0	10 252,0	9 790,5	72,0	65,2	95,5
1.5.1.	na ubezpieczenie społeczne	12 169,2	13 109,0	9 117,0	8 751,5	71,9	66,8	96,0
1.5.2.	na Fundusz Pracy	1 421,6	1 898,0	1 135,0	1 039,0	73,1	54,7	91,5
1.5.3.	na Fundusz Emerytur Pomostowych	-	-	-	-	-	-	-
1.5.4.	pozostałe	-	-	-	-	-	-	-
1.6.	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	-	-	-	-	-	-	-
1.7.	Podatki i opłaty, w tym:	-	-	-	-	-	-	-
1.7.1.	podatek akcyzowy	-	-	-	-	-	-	-
1.7.2.	podatek od towarów i usług (VAT)	-	-	-	-	-	-	-
1.7.3.	podatek CIT	-	-	-	-	-	-	-
1.7.4.	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	-	-	-	-	-	-	-
1.7.5.	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	-	-	-	-	-	-	-
1.7.6.	opłaty na rzecz budżetu państwa	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie			
		w tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.8.	Pozostałe wydatki na funkcjonowanie	4 457,4	5 338,0	3 614,0	3 396,2	76,2	63,6	94,0
2.	Wydatki majątkowe	5 086,4	9 500,0	6 879,0	6 465,6	127,1	68,1	94,0
3.	Wydatki na realizację zadań, z tego:	210 7865,6	216 604,0	101 214,0	100 547,6	47,7	46,4	99,3
3.1.	Środki przyznane innym podmiotom	-	-	-	-	-	-	-
3.2.	- dopłaty krajowe do spożycia mleka i przetworów mlecznych w szkołach podstawowych	117 992,8	118 000,0	96 634,0	96 626,4	81,9	81,9	100,0
3.3.	- dopłaty krajowe do materiału siewnego	87 998,4	90 604,0	49,0	22,7	0,03	0,02	46,3
3.4.	- działania w zakresie promocji produktów rolnych i rolno-spożywczych	1 616,7	4 000,0	1 761,0	1 654,3	102,3	41,4	93,9
3.5.	- wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą	3 177,6	4 000,0	2 770,0	2 244,2	70,6	56,1	81,0
4.	Wpłata do budżetu państwa (np. z zysku, nadwyżki środków finansowych)	1 042,3	0,0	1 032,0	1 032,4	99,0	-	100,1
5.	Pozostałe wydatki	205,2	1 060,0	93,0	23,8	11,7	2,3	25,6
IV	Kasowo zrealizowane przychody	-	-	-	-	-	-	-
1.	Zaciągnięte kredyty i pożyczki	-	-	-	-	-	-	-
2.	Przychody z prywatyzacji	-	-	-	-	-	-	-
V.	Kasowo zrealizowane rozchody	-	-	-	-	-	-	-
1	Splata kredytów i pożyczek	-	-	-	-	-	-	-
VI	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC ROKU (I+II+III+IV-V)	1 372,2	0,0	434,0	869,8	63,4	-	200,4
VII	Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	1 168,0	1 200,0	1 200,0	1 167,0	99,9	97,3	97,3
CZĘŚĆ C Dane uzupełniające								
1.	Zobowiązania zaliczane do państwowego długu publicznego wg wartości nominalnej, z tego:	3 886,9	12 323,0	-	-	-	-	-
1.1.	Papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-	-
1.2.	Kredyty i pożyczki, w tym zaciągnięte od:	-	-	-	-	-	-	-
	- sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-
	- pozostałych	-	-	-	-	-	-	-
1.3.	Depozyty przyjęte przez jednostkę	-	-	-	-	-	-	-
1.4.	Zobowiązania wymagalne	-	-	-	-	-	-	-

Załącznik 3. Wykonanie planu finansowego Agencji Nieruchomości Rolnych za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia 2017 r.

Lp.	Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.		6:3	6:4	6:5	
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach				Wykonanie
		w tys. zł						%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
CZĘŚĆ A Plan finansowy w układzie memoriałowym								
I	STAN NA POCZĄTEK ROKU:	-	-	-	-	-	-	-
1.	Środki obrotowe, w tym:	31 285,2	10 515,0	37 301,0	37 300,9	118,9	353,8	100,0
1.1.	Środki pieniężne	29 050,8	8 260,0	35 386,0	35 385,6	121,8	428,4	100,0
1.2.	Należności krótkoterminowe, w tym:	1 055,2	1 200,0	1 065,0	1 065,0	100,9	88,8	100,0
1.2.1.	z tytułu udzielonych pożyczek	-	-	-	-	-	-	-
1.2.2.	od jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-
1.3.	Zapasy	52,2	80,0	52,0	52,0	100,0	65,0	100,0
2.	Należności długoterminowe, w tym:	1 932,2	1 932,0	1 932,0	1 932,2	100,0	100,0	100,0
2.1.	z tytułu udzielonych pożyczek	-	-	-	-	-	-	-
2.2.	od jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-
3.	Zobowiązania, w tym:	30 438,2	10 700,0	36 568,0	36 568,0	121,3	345,1	100,0
3.1.	z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów	-	-	-	-	-	-	-
3.2.	wymagalne	-	-	-	-	-	-	-
II	PRZYCHODY OGÓLEM	273 714,9	268 750,0	189 833,0	217 731,9	79,6	81,0	114,7
1.	Przychody z prowadzonej działalności, z tego:	-5 624,3	950,0	690,0	28 526,4	-507,2	3 002,7	4 134,2
1.1.	Pozostałe	-5 624,3	950,0	690,0	28 526,4	-507,2%	3 002,7	4 134,2
2.	Dotacje z budżetu państwa	-	-	-	-	-	-	-
3.	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	-	-	-	-	-	-	-
4.	Środki od innych jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-
5.	Pozostałe przychody, z tego:	279 339,2	267 800,0	189 143,0	189 205,5	67,7	70,7	100,0
5.1.	Odsetki (np. z tytułu udzielonych pożyczek), w tym:	339,2	200,0	140,0	220,5	65,2	110,5	157,9
5.1.1.	Odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych	303,9	160,0	110,0	207,6	68,4	130,0	189,1
5.2.	Środki otrzymane od jednostek spoza sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-
5.3.	Równowartość odpisów amortyzacyjnych	-	-	-	-	-	-	-
5.4.	Środki na koszty funkcjonowania Agencji	279 000,0	267 600,0	189 003,0	189 985,0	67,7	70,6	100,0
III	KOSZTY OGÓLEM	251 190,7	267 550,0	188 953,0	177 203,9	70,5	66,2	93,8
1.	Koszty funkcjonowania	251 190,7	267 550,0	188 953,0	177 203,9	70,5	66,2	93,8
1.1.	Amortyzacja	6 281,0	6 950,0	4 633,0	3 910,4	62,3	56,3	84,4
1.2.	Materiały i energia	9 255,4	13 000,0	8 209,0	6 171,0	66,7	47,5	75,2
1.3.	Usługi obce	25 201,8	33 300,0	21 659,0	18 896,9	75,0	56,7	87,2
1.4.	Wynagrodzenia, z tego:	170 468,3	171 040,0	115 433,0	112 530,6	66,0	65,8	97,5
1.4.1.	osobowe	167 513,9	167 750,0	113 542,0	111 249,3	66,4	66,3	98,0
1.4.2.	bezosobowe	2 954,4	3 290,0	1 891,0	1 281,3	43,4	39,0	67,8
1.4.3.	pozostałe	-	-	-	-	-	-	-
1.5.	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	1 211,0	950,0	10 833,0	9 895,0	817,1	1041,6	91,3
1.6.	Składki, z tego na:	28 717,9	30 760,0	20 899,0	19 779,3	68,9	64,3	94,6
1.6.1.	ubezpieczenie społeczne	26 017,0	27 340,0	18 927,0	18 012,6	69,2	65,9	95,2
1.6.2.	Fundusz Pracy	2 701,9	3 420,0	1 972,0	1 766,7	65,4	51,7	89,6
1.6.3.	Fundusz Emerytur Pomostowych	-	-	-	-	-	-	-
1.7.	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	-	-	-	-	-	-	-
1.8.	Podatki i opłaty, w tym:	1 525,2	2 350,0	1 522,0	1 149,8	75,4	48,9	75,5
1.8.1.	podatek akcyzowy	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie			
			wg ustawy budżetowej					
w tys. zł						%	%	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.8.2.	podatek od towarów i usług (VAT)	61,6	200,0	138,0	41,4	67,2	20,7	30,0
1.8.3.	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	186,6	250,0	177,0	127,5	67,9	50,8	71,8
1.8.4.	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	447,9	550,0	367,0	289,4	64,6	52,6	78,9
1.8.5.	opłaty na rzecz budżetu państwa	-	8,0	5,0	0,0	-	-	-
1.8.6.	opłaty na PFRON	779,2	1 230,0	760,0	636,6	81,7	51,8	83,8
1.9.	Pozostałe koszty funkcjonowania	8 530,1	9 200,0	5 765,0	4 867,8	57,1	52,9	84,4
2.	Koszty realizacji zadań, w tym:	-	-	-	-	-	-	-
2.1	- środki przekazane innym podmiotom	-	-	-	-	-	-	-
3.	Pozostałe koszty, w tym:	-	-	-	-	-	-	-
3.1.	Środki na wydatki majątkowe	-	-	-	-	-	-	-
IV	WYNIK BRUTTO (II - III)	22 524,2	1 200,0	880,0	40 528,0	179,9	3 379,3	4 605,5
V	OBOWIAZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO	28 519,1	1 150,0	0,0	0,0	-	-	-
1.	Podatek dochodowy od osób prawnych	-	-	-	-	-	-	-
2.	Pozostałe obciążenia wyniku finansowego, z tego:	28 519,1	1 150,0	0,0	0,0	-	-	-
2.1.	Wpłata do budżetu państwa (np. z zysku, nadwyżki środków finansowych)	28 519,1	1 150,0	0,0	0,0	-	-	-
VI	WYNIK NETTO (IV-V)	-5 994,9	50,0	880,0	40 528,0	676,0	81 056,0	4 605,5
VII	DOTACJE Z BUDŻETU PAŃSTWA	-	-	-	-	-	-	-
1.	Dotacje ogółem, z tego:	-	-	-	-	-	-	-
1.1.	- podmiotowa	-	-	-	-	-	-	-
1.2.	- przedmiotowa	-	-	-	-	-	-	-
1.3.	- celowa	-	-	-	-	-	-	-
1.4.	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - bieżące	-	-	-	-	-	-	-
1.4.1.	w tym: na współfinansowanie	-	-	-	-	-	-	-
1.5.	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowe,	-	-	-	-	-	-	-
1.5.1.	w tym: na współfinansowanie	-	-	-	-	-	-	-
1.6.	- na inwestycje i zakupy inwestycyjne	-	-	-	-	-	-	-
VIII	ŚRODKI NA WYDATKI MAJĄTKOWE	8 133,7	7 000,0	4 683,0	4 334,8	53,3	61,9	92,6
IX	ŚRODKI PRYZNANE INNYM PODMIOTOM	-	-	-	-	-	-	-
X	STAN NA KONIEC ROKU:	-	-	-	-	-	-	-
1	Środki obrotowe, w tym:	37 300,9	11 760,0	6 842,0	17 355,4	46,5	147,6	253,7
1.1.	Środki pieniężne	35 385,6	9 460,0	5 342,0	16 312,6	46,1	172,4	305,4
1.2.	Należności krótkoterminowe, w tym:	1 065,0	1 200,0	400,0	243,8	22,9	20,3	61,0
1.2.1.	z tytułu udzielonych pożyczek	-	-	-	-	-	-	-
1.2.2.	od jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-
1.3.	Zapasy	52,0	60,0	60,0	39,3	75,6	65,5	65,5
2.	Należności długoterminowe, w tym:	1 932,2	1 932,0	1 932,0	2 005,2	103,8	103,8	103,8
2.1.	z tytułu udzielonych pożyczek	-	-	-	-	-	-	-
2.2.	od jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-
3.	Zobowiązania, w tym:	36 568,0	11 300,0	5 300,0	3 963,1	10,8	35,1	74,8
3.1.	wymagalne	-	-	-	-	-	-	-
CZĘŚĆ B Plan finansowy w układzie kasowym								
I	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK ROKU	29 050,8	8 260,0	35 386,0	35 385,6	121,8	428,4	100,0
II	DOCHODY	280 473,3	268 900,0	189 938,0	190 108,9	67,8	70,7	100,1
1.	Dotacje z budżetu państwa ogółem, z tego:	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.1.	- podmiotowa	-	-	-	-	-	-	-
1.2.	- przedmiotowa	-	-	-	-	-	-	-
1.3.	- celowa	-	-	-	-	-	-	-
1.4.	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - bieżące	-	-	-	-	-	-	-
	w tym na współfinansowanie,	-	-	-	-	-	-	-
1.5.	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowe	-	-	-	-	-	-	-
	w tym na współfinansowanie	-	-	-	-	-	-	-
1.6.	- na inwestycje i zakupy inwestycyjne	-	-	-	-	-	-	-
2.	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	-	-	-	-	-	-	-
3.	Środki otrzymane od innych jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-
4.	Pozostałe dochody, z tego:	280 473,3	268 900,0	189 938,0	190 108,9	67,8	70,7	100,1
4.1.	Odsetki (np. z tytułu udzielonych pożyczek), w tym:	328,1	200,0	150,0	251,5	76,7	125,8	167,7
4.1.1.	odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych	303,9	160,0	110,0	214,8	70,7	134,4	195,3
4.2.	Środki otrzymane od jednostek spoza sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-
4.3.	Środki na koszty funkcjonowania Agencji	279 000,0	267 600,0	189 003,0	188 993,0	67,7	70,6	100,0
4.4.	Pozostałe	1 145,0	1 100,0	785,0	864,4	75,5	78,5	110,1
III	WYDATKI	274 138,0	267 700,0	219 982,0	209 181,9	76,3	78,1	95,1
1.	Wydatki na funkcjonowanie, z tego:	242 604,5	259 500,0	186 780,0	176 347,5	72,7	68,0	94,4
1.1.	Materiały i energia	9 217,8	13 000,0	7 689,0	6 194,5	67,2	47,7	80,6
1.2.	Usługi obce	25 215,8	33 250,0	19 329,0	18 381,6	72,9	55,3	95,1
1.3.	Wynagrodzenia	169 670,8	171 040,0	119 551,0	115 307,9	68,0	67,4	96,5
1.3.1.	osobowe	166 680,8	167 750,0	117 645,0	114 018,0	68,1	67,7	96,5
1.3.2.	bezosobowe	2 990,0	3 290,0	1 906,0	1 290,2	43,2	39,2	67,7
1.3.3.	pozostałe	-	-	-	-	-	-	-
1.4.	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	1 399,0	950,0	11 233,0	9 557,9	683,2	1 060,1	85,1
1.5.	Składki, z tego:	28 406,3	30 760,0	21 388,0	20 867,8	73,5	67,8	97,6
1.5.1.	na ubezpieczenie społeczne	25 752,2	27 340,0	19 329,0	18 945,8	73,6	69,3	98,0
1.5.2.	na Fundusz Pracy	2 654,2	3 420,0	2 059,0	1 922,0	72,4	56,2	93,3
1.5.3.	na Fundusz Emerytur Pomostowych	-	-	-	-	-	-	-
1.5.4.	pozostałe	-	-	-	-	-	-	-
1.6.	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	-	-	-	-	-	-	-
1.7.	Podatki i opłaty, w tym:	1 720,0	1 300,0	1 637,0	1 365,1	79,4	105,0	83,4
1.7.1.	podatek akcyzowy	-	-	-	-	-	-	-
1.7.2.	podatek od towarów i usług (VAT)	251,6	350,0	233,0	209,6	83,3	59,9	90,0
1.7.3.	podatek CIT	-	-	-	-	-	-	-
1.7.4.	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	186,3	250,0	177,0	130,9	70,3	52,4	74,0
1.7.5.	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	448,3	550,0	367,0	301,3	67,2	54,8	82,1
1.7.6.	opłaty na rzecz budżetu państwa	-	8,0	5,0	0,1	-	1,3	2,0
1.8.	Pozostałe wydatki na funkcjonowanie	6 974,8	9 200,0	5 953,0	4 672,9	67,0	50,8	78,5
2.	Wydatki majątkowe	8 142,7	7 000,0	4 683,0	4 315,3	53,0	61,6	92,1
3.	Wydatki na realizację zadań, w tym:	-	-	-	-	-	-	-
3.1.	Środki przekazane innym podmiotom	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.	Wpłata do budżetu państwa (np. z zysku, nadwyżki środków finansowych)	23 391,3	1 200,0	28 519,0	28 519,1	121,9	2 376,6	100,0
5.	Pozostałe wydatki	-	-	-	-	-	-	-
IV	Kasowo zrealizowane przychody	-	-	-	-	-	-	-
1.	Zaciągnięte kredyty i pożyczki	-	-	-	-	-	-	-
2.	Przychody z prywatyzacji	-	-	-	-	-	-	-
V	Kasowo zrealizowane rozchody	-	-	-	-	-	-	-
1.	Splata kredytów i pożyczek	-	-	-	-	-	-	-
VI	STAN ŚRODKÓW NA KONIEC OKRESU (I+II-III+IV-V)	35 385,6	9 460,0	5 342,0	16 312,6	46,1	172,4	305,4
VII	Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	1 767	1 900	1 900	1 712	96,9	90,1	90,1
CZĘŚĆ C Dane uzupełniające								
1.	Wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie lub depozyt u Ministra Finansów	35 376,0	9 460,0	5 342,0	16 334,9	46,2	172,7	305,8
1.1.	- depozyty overnight (O/N)	35 376,0	9 460,0	5 342,0	16 334,9	46,2	172,7	305,8
1.2.	- depozyty terminowe	-	-	-	-	-	-	-

Załącznik 4. Wykonanie planu finansowego Zasobu WRSP w 2017 r.

Lp.	Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan	Plan	Wykonanie				
			wg ustawy budżetowej	po zmianach					
w tys. zł						%	%	%	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Zadania wynikające z ustawy tworzącej agencję wykonawczą									
1.	Wydatki w zakresie gospodarowania mieniem Zasobu, z tego:	286 651,3	762 000,0	655 000,0	210 947	265,8	73,6	27,7	31,7
1.1.	inwestycje i remonty	63 721,1	500 000,0	425 000,0	66 775,7	784,7	104,8	13,4	15,7
1.1.1.	inwestycje i remonty dotyczące mienia Zasobu	24 429,4	170 000,0	170 000,0	27 977,3	695,9	114,5	16,5	16,5
1.1.2.	realizacja ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego	39 291,7	330 000,0	255 000,0	38 798,4	839,9	98,7	11,8	15,2
1.2.	bezzwrotna pomoc finansowa	37 429,0	60 000,0	60 000,0	29 707,6	160,3	79,4	49,5	49,5
1.3.	utrzymanie mienia niezagospodarowanego	44 331,0	60 000,0	58 000,0	45 551,3	135,3	102,8	75,9	78,5
1.4.	wydatki związane z rozdysponowaniem mienia	18 099,4	40 000,0	30 000,0	15 421,7	221,0	85,2	38,6	51,4
1.5.	pozostałe wydatki	123 070,7	102 000,0	82 000,0	53 491,4	82,9	43,5	52,4	65,2
Część A. Wykonanie planu finansowego w układzie memoriałowym									
I	PRZYCHODY OGÓŁEM	1 421 978,7	1 190 300,0	1 163 300,0	1 033 693,4	83,7	72,7	86,8	88,9
1.	Przychody własne	1 421 978,7	1 190 300,0	1 163 300,0	1 033 693,4	83,7	72,7	86,8	88,9
1.1.	przychody ze sprzedaży mienia Zasobu	749 180,6	501 800,0	501 800,0	307 559,1	67,1	41,1	61,3	61,3
1.2.	przychody z odpłatnego korzystania z mienia Zasobu	384 418,0	401 300,0	401 300,0	424 786,9	104,4	111,5	105,9	105,9
1.3.	przychody finansowe	233 401,4	222 200,0	215 200,0	249 555,2	95,2	106,9	112,3	116,0
1.3.1.	- odsetki	225 934,9	202 200,0	210 200,0	202 508,4	89,5	89,9	100,2	96,3
1.3.2.	- dywidendy	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-
1.3.3.	- inne	7 466,5	20 000,0	5 000,0	47 046,8	267,9	630,1	235,2	940,9
1.4.	inne przychody z gospodarowania mieniem Zasobu	54 978,7	65 000,0	45 000,0	51 792,2	118,2	94,2	79,7	115,1
II	KOSZTY OGÓŁEM	974 235,1	1 088 500,0	1 053 500,0	924 816,5	111,7	94,9	85,0	87,8
1.	Zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego	291 544,7	321 400,0	321 400,0	321 400,0	110,2	110,2	100,0	100,0
2.	Środki na koszty funkcjonowania ANR	279 000,0	267 600,0	189 003,0	188 965,0	95,9	67,7	70,6	100,0
	Środki na koszty funkcjonowania KOWR	0,0	0,0	78 597,0	78 615,0	-	-	-	100,0
3	Koszty gospodarowania mieniem Zasobu, z tego:	403 690,4	499 500,0	464 500,0	335 816,5	123,7	83,2	67,2	72,3
3.1.	Amortyzacja	50 750,2	53 000,0	48 500,0	47 022,8	104,4	92,7	88,7	97,0
3.2.	materiały i energia	3 103,0	6 500,0	4 500,0	2 715,0	209,5	87,5	41,8	60,3
3.3.	usługi obce	47 375,2	85 000,0	75 000,0	45 959,5	179,4	97,0	54,1	61,3
3.4.	bezzwrotna pomoc finansowa	37 353,2	60 000,0	60 000,0	29 718,3	160,6	79,6	49,5	49,5
3.5.	pozostałe koszty rodzajowe	3 835,8	7 000,0	6 000,0	2 512,4	182,5	65,5	35,9	41,9
3.6.	pozostałe koszty operacyjne	141 048,1	120 000,0	140 000,0	107 778,0	85,1	76,4	89,8	77,0
3.7.	podatki i opłaty	40 262,3	58 000,0	50 500,0	34 365,0	144,1	85,4	59,3	68,0
3.8.	koszty finansowe	79 962,5	110 000,0	80 000,0	65 745,4	137,6	82,2	59,8	82,2
	- płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-
	- inne	79 962,5	110 000,0	80 000,0	65 745,4	137,6	82,2	59,8	82,2
III	WYNIK (poz. I - II)	447 743,6	101 800,0	109 800,0	108 876,9	22,7	24,3	107,0	99,2

Lp.	Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie				
		w tys. zł							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
IV	OBOWIAZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO	1 153 236,8	67 250,0	93 850,0	20 000,0	5,8	1,7	29,7	21,3
1.	Nadwyżka środków finansowych	1 153 236,8	67 250,0	93 850,0	20 000,0	5,8	1,7	29,7	21,3
V	LIMIT PORĘCZEŃ I GWARANCJI KREDYTOWYCH	0,0	10 000,0	10 000,0	0,0	-	-	-	-
VI	ŚRODKI NA WYDATKI MAJĄTKOWE (realizacja ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego)	14 058,1	330 000,0	255 000,0	38 936,3	2 347,4	277,0	11,8	15,3
Część B. Plan finansowy w układzie kasowym									
I	STAN ŚRODKÓW NA POCZĄTEK OKRESU	1 179 302,1	260 774,0	1 109 730,0	1 109 729,7	22,1	94,1	425,6	100,0
II	WPLYWY Z ZAGOSPODAROWANIA MIENIA ZASOBU	1 956 707,2	1 419 300,0	1 422 300,0	1 565 868,2	72,5	80,0	110,3	110,1
1.	Zę sprzedaży mienia Zasobu	1 540 297,1	1 049 500,0	1 049 500,0	1 153 608,0	68,1	74,9	109,9	109,9
2.	Z odpłatnego korzystania z mienia Zasobu	378 245,2	349 800,0	349 800,0	383 034,6	92,5	101,3	109,5	109,5
3.	Inne z działalności w zakresie gospodarowania i rozporządzania mieniem Zasobu, w tym:	38 165,0	20 000,0	23 000,0	29 225,7	52,4	76,6	146,1	127,1
3.1.	- odsetki	15 690,8	2 000,0	10 000,0	14 092,0	12,7	89,8	704,6	140,9
III	WYDATKI OGÓLEM	2 026 281,2	1 406 400,0	2 231 782,0	1 787 729,2	69,4	88,2	127,1	80,1
1.	Przekazy zewnętrzne, z tego:	1 460 629,9	376 800,0	1 309 182,0	1 309 181,5	25,8	89,6	347,4	100,0
1.1.	wpłata do budżetu państwa	1 044 403,7	76 400,0	1 103 237,0	1 103 236,8	7,3	105,6	1444,0	100,0
1.1.1.	wpłata za rok poprzedni	974 403,7	56 400,0	1 083 237,0	1 083 236,8	5,8	111,2	1 921,1	100,0
1.1.2.	zaliczki za rok bieżący	70 000,0	20 000,0	20 000,0	20 000,0	28,6	28,6	100,0	100,0
1.2.	zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego	416 226,2	300 400,0	205 945,0	205 944,7	72,2	49,5	68,6	100,0
2.	Środki na koszty funkcjonowania ANR	279 000,0	267 600,0	189 003,0	188 985,0	95,9	67,7	70,6	100,0
	środki na koszty funkcjonowania KOWR	0,0	0,0	78 597,0	78 615,0	-	-	-	100,0
3.	Wydatki w zakresie gospodarowania mieniem Zasobu, z tego:	286 651,3	762 000,0	655 000,0	210 947,7	265,8	73,6	27,7	32,2
3.1.	inwestycje i remonty	63 721,2	500 000,0	425 000,0	66 775,7	784,7	104,8	13,4	15,7
3.1.1.	inwestycje i remonty dotyczące mienia Zasobu	24 429,4	170 000,0	170 000,0	27 977,3	695,9	114,5	16,5	16,5
3.1.2.	realizacja ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego	39 291,7	330 000,0	255 000,0	38 798,4	838,9	98,7	11,8	15,2
3.2.	bezzwrotna pomoc finansowa	37 429,0	60 000,0	60 000,0	29 707,6	160,3	79,4	49,5	49,5
3.3.	utrzymanie mienia niezagospodarowanego	44 331,0	60 000,0	58 000,0	45 551,3	135,3	102,8	75,9	78,5
3.4.	wydatki związane z rozdysponowaniem mienia	18 099,4	40 000,0	30 000,0	15 421,7	221,0	85,2	38,6	51,4
3.5.	pozostałe wydatki, z tego:	123 070,7	102 000,0	82 000,0	53 491,4	82,9	43,5	52,4	65,2
3.5.1.	wsparcie programu restrukturyzacji strategicznych spółek hodowlanych	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-
3.5.2.	wpłaty do US z tytułu VAT	93 142,5	60 000,0	45 000,0	27 472,5	64,4	29,5	45,8	61,1
3.5.3.	inne wydatki	29 928,2	42 000,0	37 000,0	26 018,9	140,3	86,9	61,9	70,3
IV	RÓŻNICA WPLYWÓW I WYDATKÓW (poz. II - III)	-69 574,0	12 900,0	-809 482,0	-221 861,1	-18,5	318,9	1721,9	27,4
	Rozliczenie nadwyżki środków finansowych do przekazania w roku następnym	1 083 236,8	47 250,0	73 850,0	0,0	4,4	-	-	-
V	POZOSTAŁE PRZEPIŁYWY	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-

Lp.	Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie				
		w tys. zł							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Splata pożyczek	1,5	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-
2.	Udzielanie pożyczek	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-
3.	Pozostałe rozrachunki	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-
VI	STAN ŚRODKÓW NA KONIEC OKRESU	1 109 729,7	273 674,0	300 248,0	887 868,6	24,7	80,0	324,4	295,7
Część C. Dane uzupełniające									
1.	Wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie lub depozyt u Ministra Finansów	1 112 076,6	273 674,0	300 248,0	889 790,7	24,6	80,0	325,1	296,4
1.1.	- depozyty overnight (O/N)	107 076,6	273 674,0	300 248,0	55 090,7	255,6	51,4	20,1	18,3
1.2.	- depozyty terminowe	1 005 000,0	0,0	0,0	834 700,0	-	83,1	-	-

Załącznik 5. Płatności w ramach zadań KOWR i ARR w 2017 r. (w tys. zł)**Mechanizmy krajowe w ramach planów finansowych ARR i KOWR oraz fundusze promocji**

Lp.	Wyszczególnienie mechanizm/program pomocowy	Wykonanie 2016 r.	Plan wydatków po zmianach 2017 r.			Wykonanie 2017 r.			9:3 %	9:6 %
			ARR I-VIII	KOWR IX-XII	Razem I-XII	ARR I-VIII	KOWR IX-XII	Razem I-XII		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Mechanizmy krajowe	210 781	101 214	131 590	232 804	100 547	111 887	212 434	100,8	91,2
1.1.	Dopłata krajowa do spożycia mleka i przetworów mlecznych w szkołach podstawowych	117 992	96 634	20 856	117 490	96 626	6 430	103 056	87,3	87,7
1.2.	Dopłaty do materiału siewnego	87 995	49	106 755	106 804	23	102 916	102 949	117,0	96,4
1.3.	Wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą	3 177	2 770	1 520	4 290	2 244	1 055	3 299	103,8	76,9
1.4.	Działania promocyjne i informacyjne dotyczące promowania produktów rolnych	1 617	1761	2 459	4 220	1 654	1 486	3 140	194,2	74,4
Fundusze promocji produktów rolno-spożywczych										
2.	Fundusze promocji produktów rolno-spożywczych	50 212	-	-	-	32 688	13 697	46 384	92,4	-
2.1.	Wydatki z FP Mleka na program „Mleko w szkole”	676	-	-	-	459	0	459	67,9	-

Realizacja PO PŻ 2014–2020 przez KOWR i ARR w 2017 r.

Lp.	Wyszczególnienie mechanizm/program pomocowy	Wykonanie 2016 r.	Plan wydatków po zmianach 2017 r.			Wykonanie 2017 r.			9:3 %	9:6 %
			Budżet państwa	Budżet środków europejskich	Ogółem	Budżet państwa	Budżet środków europejskich	Ogółem		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014–2020										
1.	PO PŻ 2014–2020	198 009	49 256	279 114	327 370	48 478	274 704	323 182	163,2	98,7
1.1.	Podprogram 2016 (ARR)	-	36 574	207 250	243 824	36 574	207 250	243 824	-	100,0
1.2.	Podprogram 2017 (KOWR)	-	12 682	71 864	83 546	11 904	67 454	79 358	-	95,0

Realizacja płatności przez ARR do dnia 31 sierpnia 2017 r. – mechanizmy Wspólnej Polityki Rolnej

Lp.	Wyszczególnienie mechanizm/program pomocowy	Wykonanie 2016 r.	Plan wydatków po zmianach I-VIII 2017 r.			Wykonanie I-VIII 2017 r.			9:3 %	9:6 %
			Budżet państwa	Budżet środków europejskich	Ogółem	Budżet państwa	Budżet środków europejskich	Ogółem		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Interwencyjny zakup i sprzedaż produktów rolnych i przetworzonych	267 298	1 895	10 947	12 842	1 895	10 947	12 842	4,8	100,0
1.1.1.	Interwencyjny zakup i sprzedaż produktów rolnych i przetworzonych	253 627	-	-	-	0,0	10 947	10 947	4,3	-
1.1.2.	VAT od Interwencyjny zakup i sprzedaż produktów rolnych i przetworzonych	13 671	-	-	-	1 895	0,0	1 895	13,9	0,0
2.	Dopłaty do prywatnego przechowywania produktów rolnych i przetworzonych	9 974	0,0	1 032	1 032	0,0	1 032	1 032	10,3	100,0
2.1.	Dopłaty do prywatnego przechowywania masła i śmietany	659	-	-	-	0,0	524	524	79,5	-
2.2.	Dopłaty do prywatnego przechowywania odtłuszczonego mleka w proszku	123	-	-	-	0,0	508	508	413,0	-
2.3.	Dopłaty do prywatnego przechowywania wieprzowiny	9 192	-	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0	-
3.	Dopłaty do produkcji, przetwórstwa i spożycia produktów rolnych i przetworzonych	63 746	6 493	50 914	57 407	5 621	46 710	52 331	82,1	91,2

Lp.	Wyszczególnienie mechanizm/program pomocowy	Wykonanie 2016 r.	Plan wydatków po zmianach I-VIII 2017 r.			Wykonanie I-VIII 2017 r.			9:3 %	9:6 %
			Budżet państwa	Budżet środków europejskich	Ogółem	Budżet państwa	Budżet środków europejskich	Ogółem		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
3.1.	Dopłaty do spożycia mleka i przetworów mlecznych w placówkach oświatowych (Mleko dla szkół)	42 012	-	-	-	0	41 089	41 089	97,8	-
3.2.	Wsparcie rynku produktów pszczelich	21 734	-	-	-	5 621	5 621	11 242	51,7	-
4.	Realizacja działań w zakresie obrotu towarowego z zagranicą produktów rolnych i przetworzonych (Handel zagraniczny na rynku wołowiny i cielęciny)	0,0	0,0	48	48	0,0	48	48	-	100,0
5.	Wspólna organizacja rynku owoców i warzyw (obsługa programów operacyjnych uznanych organizacji producentów owoców i warzyw)	8 373	-	9 321	9 321	-	9 321	9 321	111,3	100,0
6.	Program "Owoce i warzywa w szkole"	84 697	10 346	71 293	81 639	9 357	68 563	77 920	92,0	95,4
6.1.1.	Program "Owoce i warzywa w szkole"	84 234	-	-	-	9 350	68 563	77 913	92,5	-
6.1.2.	VAT od Programu "Owoce i warzywa w szkole"	463	-	-	-	7	0,0	7	1,5	-
7.	Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych	57 243	11 374	18 957	30 331	9 281	15 468	24 749	43,6	-
8.	Zapobieganie zakłóceniom i sytuacjom kryzysowym na rynku	823 285	280	279 864	280 144	280	279 847	280 127	34,0	100,0
8.1	Wsparcie w sektorze owoców i warzyw	577 678	-	-	-	0,0	161 330	161 330	27,9	-
8.2.	Tymczasowa nadzwyczajna pomoc	245 607	-	-	-	280	118 517	118 797	48,4	-
Ogółem		1 314 616	30 338	442 376	472 764	26 434	431 936	458 370	34,9	97,0

Zlecenia płatności wystawione przez KOWR i ARR dla ARiMR w ramach zadań delegowanych w 2017 r.

Lp.	Wyszczególnienie mechanizm/program pomocowy	Budżet państwa	Budżet środków europejskich	Razem
1	2	3	4	5
1.	Zlecenia płatności dla zadań delegowanych do KOWR w okresie IX-XII 2017 r. finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczy Gwarancji (EFRG)			
1.1.	Interwencyjny zakup i sprzedaż produktów rolnych i przetworzonych	1 810	23 465	25 275
1.1.1.	– Interwencyjny zakup i sprzedaż produktów rolnych i przetworzonych	-	23 465	23 465
1.1.2.	– VAT od Interwencyjny zakup i sprzedaż produktów rolnych i przetworzonych	1 810	-	1 810
1.2.	Dopłaty do spożycia mleka i przetworów mlecznych w placówkach oświatowych (Mleko dla szkół)	-	835	835
1.3.	Wsparcie rynku produktów pszczelich	6 815	6 814	13 629
1.4.	Program "Owoce i warzywa w szkole"	-	1 179	1 179
1.5.	Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych	4 636	7 727	12 363
	Razem (EFRG)	13 261	40 020	53 281
2.	Zlecenia płatności dla zadań delegowanych do KOWR w okresie IX-XII 2017 r. i do ARR w okresie I-VIII 2017 r. w ramach PROW 2014–2020 finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)			
2.1.	Poddziałanie 3.1 „Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości”	657	1 149	1 806
2.2.	Poddziałanie 3.2 „Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym”	3 327	5 820	9 147
	Razem (EFRROW)	3 984	6 969	10 953
	Ogółem (EFRG i EFRROW)	17 245	46 689	64 234

Załącznik 6. Wykonanie planu rzeczowego dla mechanizmów pomocowych realizowanych przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Agencję Rynku Rolnego i Agencję Nieruchomości Rolnych w 2017 r.

Lp.	Wyszczególnienie (mechanizm/program pomocowy) oraz jednostka miary	Wykonanie w 2016 r.	Plan na 2017 r.	Wykonanie w 2017 r.	5:3 %	5:4 %
1	2	3	4	5	6	7
I	DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWANA Z BUDŻETU PAŃSTWA					
1.	Mechanizmy krajowe					
1.1.	Dopłaty krajowa do spożycia mleka i przetworów mlecznych w szkołach podstawowych (mln litrów)	50,1	51,0	43,6	87,1	85,5
1.2.	Dopłaty krajowe do materiału siewnego (tys. ha)	1 125,8	1 300	954,5	84,8	73,4
1.3.	Działania w zakresie promocji produktów rolnych i rolno-spożywczych (liczba przedsięwzięć)	200	-	294	147	-
1.4.	Wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą (liczba przedsięwzięć)	15	30	35	233,3	116,7
II	DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWANA W RAMACH WPR					
1.	Rynek zbóż - zakupy interwencyjne (tys. ton)	0,0	50	0,0	-	0,0
2.	Rynek mięsa czerwonego					
2.1.	Refundacje wywozowe (tys. ton)	0,0	0,0	0,1	-	-
2.2.	Dopłaty do prywatnego przechowywania wieprzowiny (tys. ton)	6,6	7	0,0	0,0	0,0
3.	Rynek mleka i przetworów mlecznych (tys. ton)					
3.1.	Zakupy interwencyjne masła i OMP (tys. ton)	31,7	21,0	3,9	21,8	18,6
3.2.	Dopłaty do spożycia mleka i przetworów mlecznych w placówkach oświatowych (tys. ton)	53,7	53,0	53,3	99,2	100,6
3.3.	Dopłaty do prywatnego przechowywania masła (tys. ton)	2,8	2,0	2,0	72,7	100,0
3.4.	Dopłaty do prywatnego przechowywania odtłuszczonego mleka w proszku (tys. ton)	0,9	0,5	2,3	250,0	460,0
3.5.	Dopłaty do prywatnego przechowywania serów (tys. ton)	0,0	0,1	0,0	-	0,0
4.	Wsparcie rynku produktów pszczelich - dopłaty (umowy w szt.)	353	360	365	103,4	101,4
5.	Rynek owoców i warzyw					
5.1.	Program "Owoce i warzywa w szkole" (liczba korzystających dzieci w mln)	1,3	-	1,3	100,0	-
5.2.	Obsługa programów operacyjnych (uznanych organizacji producentów owoców i warzyw) (liczba programów operacyjnych)*	16	-	22	137,5	-
6.	Zapobieganie zakłóceniom i sytuacjom kryzysowym na rynku*					
6.1.	Dalsze tymczasowe wsparcie producentów owoców i warzyw (V transza pomocy) (tys. ton)*	2,3	102,4	92	4 000,0	89,8
6.2.	Nadzwyczajna pomoc dostosowawcza w sektorach hodowlanych (liczba decyzji w tys. szt.)*	-	-	10,7	-	-
6.3.	Pomoc na ograniczenie produkcji mleka (mln kg mleka)*	-	-	37,8	-	-
6.4.	Nadzwyczajne środki wsparcia rynku wieprzowiny w Polsce (rozliczone wnioski w szt.)**	-	-	97	-	-
7.	„Program dla szkół”*** (liczba korzystających dzieci w mln)	-	-	1,8	-	-
8.	Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych (kampanie zrealizowane - szt.)	18	-	13	72,2	-
III	GOSPODAROWANIE ZASOBEM WŁASNOŚCI ROLNEJ SKARBU PAŃSTWA					
9.	Sprzedaż gruntów (tys. ha)	17,7	9,1	4,1	23,2	45,1
10.	Sprzedaż lokali mieszkalnych (szt.)	364	401	255	70,1	63,6

*) Zadania realizowane przez ARR do dnia 31 sierpnia 2017 r., a od dnia 1 września przez ARiMR.

**) Pomoc udzielana z budżetu unijnego oraz z budżetu państwa (bez obowiązku współfinansowania, w wysokości nie przekraczającej wsparcia unijnego).

***) Nowy program uruchomiony przez KOWR - zastąpił programy „Mleko w szkole” i „Owoce i warzywa w szkole”.

Załącznik 7. Kalkulacja oceny ogólnej w Krajowej Ośrodek Wsparcia Rolnictwa i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

Oceny wykonania planu finansowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa dokonano stosując kryteria³⁵ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2017 roku³⁶.

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa

Przychody: 226.704,3 tys. zł

Koszty (łącznie z wydatkami majątkowymi): 213.367 tys. zł

Łączna kwota G: 440.071,3 tys. zł (kwota przychodów + kwota kosztów)

Waga przychodów w łącznej kwocie Wp = P : G = 0,5152

Waga kosztów (łącznie z wydatkami majątkowymi) w łącznej kwocie: Wk = K : G = 0,4848

Nieprawidłowości w przychodach: nie stwierdzono

Ocena cząstkowa przychodów: (5) pozytywna

Nieprawidłowości w kosztach (łącznie z wydatkami majątkowymi): nie stwierdzono

Ocena cząstkowa kosztów (łącznie z wydatkami majątkowymi): (5) pozytywna

Łączna ocena przychodów i kosztów ŁO: $5 \times 0,5153 + 5 \times 0,4848 = 5$

Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa

Przychody: 1.033.693,4 tys. zł

Koszty (łącznie z wydatkami majątkowymi): 924.816,5 tys. zł

Łączna kwota G: 1.958.509,9 tys. zł (kwota przychodów + kwota kosztów)

Waga przychodów w łącznej kwocie Wp = P : G = 0,5278

Waga kosztów (łącznie z wydatkami majątkowymi) w łącznej kwocie: Wk = K : G = 0,4722

Nieprawidłowości w przychodach: nie stwierdzono

Ocena cząstkowa przychodów: (5) pozytywna

Nieprawidłowości w kosztach (łącznie z wydatkami majątkowymi): nie stwierdzono

Ocena cząstkowa kosztów (łącznie z wydatkami majątkowymi): (5) pozytywna

Łączna ocena przychodów i kosztów ŁO: $5 \times 0,5277 + 5 \times 0,4722 = 5$

³⁵ <http://www.nik.gov.pl/kontrola/standardy-kontroli-nik/>

³⁶ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrola/analiza-budzetu-panstwa/>

Załącznik 8. Wykaz podmiotów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Minister Finansów
6. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
7. Rzecznik Praw Obywatelskich
8. Sejmowa Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi
9. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
10. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
11. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
12. Dyrektor Generalny Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa